

Áldott karácsonyt!

Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2025. december 24., szerda

LXXVII. évfolyam

291. (22157.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Betelemrészlet a nápolyi királyi palotában

Fotó: Vajda György

DECEMBER

24

SZERDA

Ma ÁDÁM, ÉVA
holnap EUGÉNIA napja

Az év 358. napja, hátravan 7 nap

8:04 10:58

16:39 21:05

A nappal hossza:
8 óra 35 perc

Időjárás

Felhős

Hőmérséklet:
max.: 6 °C
min.: -1 °C

naptár*Isten éltesse!*

EUGÉNIA: görög-latin-német eredetű női név, jelentése: előkelő, nemes származású, jó nemzet-ségből való.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2025. december 23.	
1 €	5,0908 lej
1 \$	4,3146 lej
100 Ft	1,3010 lej
1 g arany	622,2291 lej

MEGYEI HÍREK

Gyermekek pásztorjátéka a plébánián

A marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánián december 24-én, karácsony szombatján (ma) a 16 órai szentmise előtt gyermekek pásztorjátéka látható. Szentmisét ma a 16 órai után még 20 és 22 órakor, karácsony első és másodnapján, december 25-én és 26-án 7.30, 10, 11.30 és 18 órától tartanak. December 27-én, szombaton 7 és 18 órától lesz szentmise, 28-án, vasárnap pedig 7.30, 10, 11.30 és 18 órától. A 11.30-kor kezdődő vasárnapi misén a jubiláns házaspárok megáldására is sor kerül.

Évbúcsúztatás Marosvásárhely főterén

A hagyományos utcai szilveszteri koncertsorozat az év utolsó napján, december 31-én, szerdán 20 órakor kezdődik a marosvásárhelyi Győzelem téren. Fellépők: Dj Criss One, Dj Even Steven, a 80-as évek legendás francia popduója, az Ottawan, a Don't Stop the Queen Queen-tributzenekar és Andrei Chelbezan. Az új esztendőt tűzijáték helyett látványos lézershow köszönti a megyeszékhely főterén.

A marosvásárhelyi mozik ünnepi programja

A megyeszékhelyi Plaza M bevásárlóközpontban működő Cinema Cityben karácsony szombatján (ma) 10.30-tól 18 óráig, karácsony első és másodnapján 10.30-tól éjjel 1 óráig lesznek vetítések. A Shopping Cityben működő Cineplexx moziban ma 16 órakor kezdődik az utolsó vetítés, karácsony első napján zárva lesz, másodnapján pedig a megszokott program szerint tart nyitva a mozi.

A munkáltatók új platformon kell regisztráljanak

A Maros Megyei Területi Munkaügyi Felügyelőség közleményében emlékezteti a munkáltatókat, hogy december 31. az utolsó nap, amikor a Revisal platform működni fog, a REGES-ONLINE-ra való átállás minden munkáltató számára kötelező. Azt javasolják a munkáltatóknak, hogy az új év előtt regisztráljanak az új platformon annak érdekében, hogy elkerüljék a késedelmet és a büntetéseket. A Revisal rendszerből származó információk átkerültek a REGES-ONLINE rendszerbe. A regisztrációval kapcsolatos segítségért a REGES-ONLINE portálon igénybe vehetik a Segítség menüpont Felhasználói útmutató alpontját, vagy felkereshetik a reges.inspectiamuncii.ro/ajutor/intrebari-frecvente weboldalt.

Karácsonyi buli Döménél

Karácsony szombatján (ma) este 10 órától karácsonyi buli lesz a marosvásárhelyi Döme Music Pubban (zenés kocsmában), a Forradalom utca 4. szám alatt. A – főként a magányosan ünneplők karácsonyát színesítő – rendezvényre a belépés ingyenes. Helyfoglalás a 0723-219-757-es telefonszámon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Ünnepi nyitvatartások, ügyeletek

Marosvásárhelyen a gyógyszertárak nyitvatartása többnyire megegyezik. A Ropharma gyógyszertárak december 24-én, karácsony szombatján 8–20 óra között tartanak nyitva, karácsony első napján, december 25-én és karácsony másodnapján, december 26-án zárva lesznek. Éjjel-nappal nyitva tart a Győzelem tér 17. szám alatti Gaudeamus gyógyszertár (tel.: 0743-061-784), és a Jeddi út 8A szám alatti Ropharma (tel.: 0729-992-230). A Rózsák téri B&B gyógyszertár 25-én zárva, 26-án 8–22 óra között nyitva lesz. Az Amanita gyógyszertár december 24-én 8–15 óra között nyitva tart, 25-én, csütörtökön és 26-án, pénteken zárva, 27-én, szombaton 9–18 óra között nyitva tart. A Catena gyógyszertárak is zárva lesznek karácsony első és másodnapján, december 25-én és 26-án, akárcsak a Nordpharm, ahol 24-én, szerdán és 27-én, szombaton 8–14 óra között szolgálják ki a belépőket. December 25-én az Állomás tér 1. szám alatti Farma Top Plus 9–14 óra között nyitva lesz.

Dicsőszentmártonban, az 1918. December 1. út 46. szám alatt a Sanicom gyógyszertár 8–20 óra között tart nyitva az ünnepek ideje alatt. **Marosludason** az Andofarm 8–20 óra között, **Szászrégenben** a Petru Maior utca 5. szám alatti Medifarm2 is 8–20 óra között vállalt ügyeletet. **Radnóton** az 1918. December 1. út 2/11. szám alatti Paracelsus gyógyszertár december 25-én zárva tart, 26-án 9–13 óra között lesz nyitva.

Marosvásárhelyen az anyakönyvi hivatal és a személyi nyilvántartó szolgálat is rövidített munkaprogrammal működik, ezért az alábbiakban tájékoztatják azokat, akik ügyintézészt terveznek az ünnepi időszakban.

Az anyakönyvi hivatalban december 24-én, szerdán 8–15 óra között lesz ügyfélfogadás. December 25-én, csütörtökön nincs ügyfélfogadás. December 26-án, pénteken, valamint 27-én és 28-án, vasárnap a haláleseteket 9–11 óra között jegyzik be. December 29–31-én 8–15 óra között

lesz ügyfélfogadás. Halálesetek bejelentésével kapcsolatos információ a 0265/268-330-as telefonszám 172-es mellék-számán kérhető.

A személyi nyilvántartó szolgálat december 24-én, szerdán 8–15 óra között fogadja az ügyfeleket. December 25-én és 26-án, csütörtökön és pénteken zárva lesz. December 29–31-én (hétfő–szerda) 8–15 óra között tartanak nyitva.

Marosvásárhelyen a házi kedvencek **sürgősségi** ellátása hétköznapokon este nyolctól reggel nyolc óráig, hétvégeken szombaton 13 órától hétfő reggel nyolc óráig hívható, akárcsak ünnepnapokon. Nyolc állatorvosi rendelő szakemberei látják el a sürgősségi beavatkozásokat, a sürgősségi ügyelet telefonszáma: 0733-449-966.

Karácsony első napján zárva lesznek az üzletek

Karácsony első napján, december 25-én, csütörtökön zárva lesznek a marosvásárhelyi bevásárlóközpontok. Karácsony szombatján, 24-én, szerdán (ma) és 26-án, pénteken, karácsony másodnapján rövidített programmal működnek a megyeszékhelyi nagy üzletek. Az Auchan ma 7 órától 18 óráig tart nyitva, pénteken a megszokottnál később, 10 órakor nyit, és 22 órakor zár. A Plaza M-nek ugyanilyen az ünnepi nyitvatartása, azzal a különbséggel, hogy szerdán 10 órakor nyit. A Shopping City nyitvatartása is megegyezik az Auchanéval. Ma szintén 18 óráig tart nyitva a Kaufland és a Lidl, a Carrefourban 19 óráig lehet vásárolni. Pénteken a Kauflandban 9 órától 18 óráig tart a munkaprogram, a Lidl zárva lesz, a Carrefourban viszont 7.30-tól 23 óráig fogadják a vásárlókat. A Penny ma 7 órától 18 óráig, pénteken 10 órától 18 óráig tart nyitva. A Profi Cityben és az éjjel-nappali Profiban karácsony szombatján 19 óráig, a Profi Locóban 18 óráig, karácsony másodnapján pedig mindhárom Profi üzletben 10 és 18 óra között lehet vásárolni. *(pálosy – nszi)*

Kedves olvasóink!

A karácsonyi ünnepnapok alatt hirdetési irodánk nyitvatartása a következőképpen módosul:

- december 24–28. között: ZÁRVA
- december 29., hétfő: 9–15 óra között nyitva.

A 24-i, szerdai, *Műsorkalauzt* is tartalmazó lapszám után a következő hétfőn, december 29-én jelenik meg.

Időközben a **sürgős apróhirdetéseket** (gyászjelentés, részvétnyilvánítás) a **0728-082-259-es** telefonszámon fogadjuk, és a **lap internetes felületén** megjelentetjük. **Az előfizetésről** is ezen a telefonszámon lehet egyeztetni.

A Népújság

Tovább bővült az ingyenes utazásra jogosultak köre

Nem korlátozzák a nyugdíjasok utazását

Nem korlátozzák a nyugdíjasok tömegközlekedési eszközökön való utazását – a marosvásárhelyi tanács az év utolsó soros ülésén, kedden elvetette a javaslatot, miszerint január elsejétől munkanapokon reggel 6.30 és 8.30 óra között nem használhatták volna az ingyenes bérleteiket a marosvásárhelyi buszokon.

Menyhárt Borbála

Mint ismeretes, a sajtóban felröppent hír, miszerint a reggeli csúcsidőben korlátozták volna a nyugdíjasok ingyenes utazását a városi járatokon, felháborodást váltott ki az érintettek körében, ugyanis nagyon sok idős éppen ebben az időszakban kell óvodába, iskolába kísérje az unokáit, vagy éppen vizsgálatok végett laborba vagy orvosi vizsgálatra mennie. A polgármesteri hivatal honlapján lévő határozattervezetben még szerepelt, hogy a nyugdíjasok munkanapokon reggel 6.30 és 8.30 között ne használhassák ingyenesen a járatokat, ezzel csökkentve a zsúfoltságot a járatokon a reggeli csúcsidőben.

A tegnapi tanácsülésen Kovács Mihály Levente alpolgármester több módosító javaslattal állt elő, az egyik a szóban forgó korlátozás eltörlése volt, ugyanakkor javasolta, hogy a polgármesteri hivatal, valamint a hozzá tartozó egyes igazgatóságok alkalmazottai a hivatalos ügyintézési teendőik során díjmentesen utazhassanak a városi tömegközlekedési járműveken.

Fotó: Nagy Tibor

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett.
TÖRDELÉS: Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn.
APRÓHIRDETÉS: Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Miniszterváltás az oktatási tárca élén

Bejelentette lemondását hétfő este Daniel David oktatási miniszter, aki a blogján közölte a döntését. Azt írta, miniszteri megbízatásának 2024. december 22-i átvétele után pontosan egy évvel kérte a miniszterelnöktől a tisztségből való felmentését, és a kormányfő elfogadta a lemondását.

„Bár a lemondás egyoldalú döntés, azt akartam, hogy békés legyen a távozásom, amilyen az együttműködésünk is volt” – fogalmazott, majd hozzátette, megtiszteltetés volt számára, hogy a Nemzeti Liberális Párt által támogatott technokrata miniszterként szolgálhatta az országot, és megköszönte „az állandó támogatást” Nicușor Dan államfőnek, valamint Ilie Bolojan miniszterelnöknek. „Az én szememben mindketten az ország érdekeinek szolgálatában álló, becsületes emberek, és örülök, hogy volt alkalmam velük dolgozni” – jelentette ki.

Lemondásának okait taglalva hangsúlyozta, sosem vágyott politikai pályafutásra, az oktatási miniszteri megbízatást eleve átmeneti jelleggel vállalta, hogy segítse át a tanügyi rendszert egy válságos időszakon. 2025 júniusában már készen állt vizszatérni Kolozsvárra, de a pénzügyi-költségvetési válság közepette a kormányfő felkérésére vállalta a mandátuma folytatását. „Ezúttal azonban a döntésem végleges” – hangsúlyozta, majd rámutatott arra is, úgy tartja tisztességesnek, hogy

a 2026-os költségvetést az a miniszter állítsa össze, akinek majd dolgoznia kell vele. Bejegyzésében elismerte, azt szerette volna, hogy távozása előtt véglegesítsék és írja alá a 2026–2036 közötti időszak oktatási, kutatási ágazattal kapcsolatos teendőit rögzítő politikai megállapodást, az elmúlt hetek történései azonban nem teremtették meg a megfelelő körülményeket ehhez. Ugyanakkor emlékeztette a Nyugat-barát pártok vezetőit, hogy a koalíciós egyeztetésen elviekben mindannyian a hozzájárulásukról biztosították, már csak néhány megfogalmazásbeli módosítás maradt hátra. „Arra számítok, hogy tartani fogják a szavukat” – tette hozzá.

Utódjának a Temesvári Nyugati Egyetem rektorát, Marilen Pirteát jelölték ki. A Nemzeti Liberális Párt parlamenti képviselője kedden megerősítette az Agerpres hírügynökségnek, hogy a miniszterelnök felajánlotta neki a Daniel David lemondásával megüresedő tanügyminiszteri tisztséget. Pirtea azt is elmondta, hogy mérlegeli a javaslatot, és az ünnepek után közli a döntését.

„Nagyon fontos, hogy mekkora költségvetése lesz jövőre az oktatási és kutatási minisztériumnak (...) Megfelelő büdzsé nélkül az intézkedések inkább megszorítások lesznek, mintsem befektetések” – fogalmazott a megnevezett miniszter. *(Agerpres)*

Közzétették a salátarendelet tervezetét

Közzétették hétfő este a pénzügyminisztérium honlapján a jövő évi költségvetés elfogadásához szükséges és egyéb stratégiai intézkedéseket tartalmazó úgynevezett salátarendelet tervezetét. A tárca közleménye szerint a jogszabály célja stabil és kiszámítható adózási szabályok bevezetése a beruházások és a gazdasági fejlődés ösztönzése érdekében, az adócsalás visszaszorítása, az alacsony jövedelmű munkavállalók támogatása, a költségvetési kiadások csökkentése, illetve a költségvetési fegyelem erősítése.

A tervezet szerint 2026. július 1-től 4325 lejre nő a bruttó minimálbér. Ebből az adómentes összeg január 1. és június 30. között változatlanul 300 lej lesz, július 1-től pedig 200 lejre csökken. A salátarendelet értelmében a pártok állami szubvenciója jövőre 10 százalékkal csökken a 2025-ben kapott összeghez képest. Ugyanennyivel mérséklődik a nemzeti kisebbségeket képviselő szervezeteknek nyújtott állami támogatás, illetve a képviselők és szenátorok költségterítési átalá-

nya is. A tervezet lehetővé teszi a helyi önkormányzatok számára, hogy 2026. június 30-ig hitelt vegyenek fel az államkincstártól a helyreállítási terv (PNRR) keretében futó projektjeik végrehajtására, 2026. március 31-ig pedig a távhőszolgáltatással kapcsolatos kiadásaik fedezésére. A salátarendelet tervezete adóügyi intézkedéseket is tartalmaz. Így az árbevétel utáni minimumadó 1 százalékról 0,5 százalékra csökken 2026 januárjától, 2027-től pedig teljesen eltörlik; a mikrovállalkozások jövedelmére kivetett adót egységesen 1 százalékban szabják meg 2026. január 1-jétől; 2027-től eltörlik a különleges ipari létesítményekre kivetett úgynevezett oszlopadót. Emellett az e-Factura rendszer használatának kiterjesztését, valamint a RO e-TVA mechanizmusok egyszerűsítését célzó intézkedéseket is tartalmaz a tervezet.

A salátarendelet előírja továbbá a kiszolgáltattott fogyasztók villanyszámla-támogatási programjának meghosszabbítását 2026. december 31-ig, illetve az Egészséges étkezés elnevezésű országos program jövő évi folytatását is. *(Agerpres)*

Robbantásos merénylet Moszkvában

Robbantás áldozata lett Fanyil Szarvarov altábornagy, az orosz fegyveres erők operatív felkészítésért felelős vezetője – közölte hétfőn az orosz Nyomozó Bizottság. A tábornok gépkocsija alatt a dél-moszkvai Orehovo-Boriszovo kerületben, a Jaszenovaja utcában, egy parkolóban robbant fel pokolgép hétfő reggel. A robbanószerkezetet az autó alvázához erősítették.

Az ügyben közveszélyes módon elkövetett gyilkosság és robbanóanyagok illegális birtoklása címen indult büntetőeljárás, zajlik a szemtanúk kihallgatása. Szvetlana Petrenko, az SZK szóvivője közölte, hogy a nyomozás során több verziót vizsgálnak a gyilkossággal kapcsolatban, ezek egyike az ukrán titkos-

szolgálatok által szervezett bűncselekmény. Szarvarov szerepelt a Mirotvorec ukrán honlap „Ukrajna ellenségeiről” vezetett adatbázisában. Az ebbe bekerült személyek közül többeket meggyilkoltak. A tábornok kórházba szállítás után halt meg. A Vesztyi FM hírrádió szerint 2023 óta orosz tábornokok ellen hét olyan merényletet követtek el, amely mögött az ukrán titkosszolgálatok álltak. A legnagyobb visszhangot Igor Kirillov altábornagy tavaly december 17-én történt meggyilkolása keltette. Az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat (FSZB) szerint a tábornokot, aki az orosz fegyveres erők sugár-, vegyi és biológiai védelmi erőinek parancsnoka volt, az ukrán biztonsági szolgálat távirányítású pokolgéppel ölte meg Moszkvában. *(MTI)*

Heves orosz támadás

Az orosz hadsereg három aeroballsztikus, valamint 35 szárnyasrakétával és 635 csapásmérő, illetve álcadrónnal támadott ukrainai célpontokat keddre virradóra, többen meghaltak, illetve megsebesültek, a légitámadás kritikus infrastrukturális objektumok ellen irányult – jelentették katonai és helyhatósági forrásokra hivatkozva ukrán hírügynökségek és hírportálok.

A légvédelem egy kivételével az összes szárnyasrakétát lelőtte, valamint 587 drónt is megsemmisített, illetve rádióelektronikai eszközök bevetésével az eredeti pályájukról eltérített, azonban 21 helyszínen egy rakéta és 39 drón célba talált, nyolc esetben a támadóeszközök lezuhanó roncsai okoztak károkat – jelentette kedden délelőtt a légierő parancsnokságának Telegram-csatornája. Ezenkívül három aeroballsztikus rakéta célt tévesztett – áll a hivatalos közleményben.

Zsitomir megyében meghalt egy négyéves gyerek, aki kórházba került az éjszakai légitámadás következtében – jelentette Vitalij Bunecsco katonai kormányzót idézve az Interfax-Ukrajina hírügynökség. A csapásokban öt másik személy megsebesült, közöttük egy másik gyerek is – fűzte hozzá a megyevezető.

Egy ember életét követelte a Kijev megyét ért orosz légitámadás, három

másik megsebesült, és több családi ház megrongálódott – közölte Mikola Kalasnyik katonai kormányzó Telegram-bejegyzése nyomán az Interfax-Ukrajina hírügynökség.

A kedden reggel Kijevet ért légicsapás következtében a Szvjatosinszkij kerületben egy lakóház közelében egy drón roncsai zuhantak le, öt ember, köztük egy gyermek megsebesült, egyikük állapota súlyos – közölte Vitalij Klicsko polgármester a Telegramon.

Az állami katasztrófavédelmi szolgálat arról számolt be, hogy a légvédelem által lelőtt drónok becsapódásai miatt a környéken több ötszintes épületben is károk keletkeztek. A mentőalakulatok elbontják a megrongálódott épületek bal-esetveszélyessé vált szerkezeti elemeit.

Julija Szviridenko miniszterelnök szerint Ukrajna nyugati régióinak energetikai létesítményei szenvedték meg leginkább az éjszakai orosz légitámadást.

Az ellenség tevékenységének következtében országszerte vészleállási ütemterveket vezetnek be az áramszolgáltatók, amelyeket visszavonnak, amint sikerül stabilizálni az energiarendszert – írta az ukrán kormányfő a Telegramon.

Kedden reggel az ukrán villamosenergia-hálózatot ért tömeges támadás szinte teljes áramkimaradás eredményezett Rivne, Ternopil és Hmelnyickij régiókban – jelentette az energiaügyi minisztérium sajtószolgálata. Az idei évben ez már a 9. nagyszabású orosz csapás az ukrán energiarendszer ellen – emlékeztet a saktárca közleménye.

Az éjszakai légitámadás kapcsán Volodimir Zelenszkij úgy fogalmazott, hogy ez a csapás „nagyon világosan jelzi az orosz prioritásokat”. Az ukrán elnök Telegram-bejegyzésében emlékeztetett arra, hogy a támadásra karácsony előtt, a háború befejezésére irányuló tárgyalások közepette került sor. Szavai szerint Putyin nem tudja elfogadni azt a tényt, hogy abba kell hagynia a gyilkolást.

„Ez azt jelenti, hogy a világ nem gyakorol elég nyomást Oroszországra” – mondta Zelenszkij. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

Lehűlés várható

Szélre, hóviharakra és jegesedésre vonatkozó figyelmeztetést adott ki kedden az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) a Bánság déli részére, Munténiára, Dobrudzsára és Olténiára. Az előrejelzések szerint ezeken a területeken szerda déltől csütörtök estig 50-70 km/órás szellőkeésekre lehet számítani. Csütörtökre virradóra Munténiában, valamint Olténia déli és Dobrudzsa északi részén hóviharak várhatók, amelyek miatt a látótávolság 100 méter alá csökken. A Déli-Kárpátok nyugati részén és Olténiában 10-20, helyenként akár 25 centiméteres hóréteg rakódhat le. Az ország többi részén eső, havas eső várható. Csütörtökön délen és keleten jelentősen lehűl az idő, a maximumok mínusz 5 és 2 Celsius-fok között alakulnak. Éjszaka és a kora reggeli órákban Moldvában és Kelet-Erdélyben fagy lesz, mínusz 12 fokig csökken a hőmérséklet. *(Agerpres)*

Nem lesz adóemelés?

Jövőre nem lesz szükség adóemelésekre, ha a kormány és a parlament tartja magát a koalícióban jóváhagyott intézkedésekhez, és mindezekhez költségvetési fegyelem társul – nyilatkozta hétfő este Ilie Bolojan miniszterelnök. A kormányfő az Antena 3 televíziónak adott interjújában beszélt erről. Mint hangsúlyozta, a november végi költségvetési deficit alapján biztosra állítható, hogy Románia tartani tudja idén a 8,4 százalékos hiánycélt. Ha az eddigi intézkedések mellett jövőre a bejelentettek megfelelően sikerül csökkenteni a kiadásokat és erősíteni a költségvetési fegyelmet, 2026-ban nem lesz szükség újabb adóemelésekre – szögezte le. Rámutatott arra is, hogy a költségvetési hiány lefaragása mellett az is fontos, hogy kevesebb hitelt vegyen fel az ország, mert csak így csökkennek a kamatköltségek, a megtakarított pénzt pedig beruházásokra, fejlesztésekre, a nyugdíjak és fizetések indexálására lehet majd fordítani. *(Agerpres)*

Újabb autópálya-szakaszt adtak át

Átadták a forgalomnak kedden a moldvai (A7-es) autópálya Focșani és Adjud közötti szakaszát – jelentette be a közúti infrastruktúrát kezelő országos társaság (CNAIR) vezérigazgatója. Cristian Pistol Facebook-bejegyzésében azt írta, jelenleg megszakítás nélkül autópályán lehet közlekedni a Bukarest és Adjud közötti körülbelül 250 kilométeres távon. Ugyanakkor ezzel a szakasszal Románia gyorsforgalmi úthálózata elérte az 1418 kilométert. A CNAIR vezetője hozzátette, az A7-es sztráda munkálatai folytatódnak, és arról biztosított mindenkit, hogy jövőre sztrádán lehet eljutni a fővárostól Pașcani-ig (372 km). *(Agerpres)*

Dróntámadás a román határ mentén

Oroszország keddre virradóra újabb dróntámadásokat intézett Ukrajna ellen; a hatóságok RO-Alert üzenetben figyelmeztették az ukrán határral szomszédos Tulcea és Galac megye lakosságát drónok vagy dróndarabok becsapódásának veszélyére. A védelmi minisztérium kedd reggeli tájékoztatása szerint éjjel 1 óra után a hadsereg radarrendszerei olyan drónokat észleltek az ukrán légtérben, amelyek röppályája megközelítette a Romániával közös határt. Kevéssel azután, hogy a drónok eltűntek a radarról, robbanásokat jelentettek az ukrainai Reni térségéből. A saktárca közleménye szerint a drónok nem sértették meg a román légteret. *(Agerpres)*

Beomlott a mennyezet

Beomlott kedden egy nagyszebeni hotel beltéri medencéje fölötti mennyezet, a hatóságok életbe léptették a vörös beavatkozási tervet – tájékoztatott a Szeben megyei katasztrófavédelmi felügyelőség (ISU). Raluca Marcu, az ISU szóvivője szerint a szálloda Nagyszeben Resinár (Rășinari) felőli kijáratánál helyezkedik el, és az első információkból még nem derült ki, hogy vannak-e a romok alá szorult személyek. A helyszínrre hat mentőkocsit és hét tűzoltókocsit vezényeltek ki. *(Agerpres)*

Karácsonyi öröm ibolyanyíláskor

Nagy Székely Ildikó

Amikor egy életút a kilencvenedik szentestéhez közeledik, mintha új létjogosultságot kapnának, egészen maivá válnának a régmúlt karácsonyok. A marosvásárhelyi Kálvin Házban élő Jakab Ágnes történetmesélése is ezt igazolja. Jó volt hallgatni a tiszta hangú és tekintetű asszonyt, a beszélgetésünket felszabdalo kérdéseknek így ezúttal nem is adok teret, hadd harangozzák bele magukat gondolatainkba, lelkünkbe ezek a légies, hófehér szavak.

– A Nagy-Küküllő partján, egy kis faluban születtem, úgy hívják azt a helyet, hogy Ócfalva. Ebben a kicsi falucskában 70-72 ház állt, amelyeknek lakói talán mind reformátusok voltak. Néhány cigány család is akadt, de azoknak a gyermekei közül is a tiszteletes úr többet megkonfirmált, azokat, akik ügyesen jártak iskolába. A negyvenes évek elején a templomtorony felépítését is állítólag egy jómódú kereskedő cigány fizette. Annak idején két értelmiségije volt a falunak: a tanító bácsi és a tiszteletes úr. Ők tanítottak minket írni, olvasni, az iskola udvarán pedig a nagyobb leánykák különféle gyermekjátékokkal ismertettek meg. (...) Öten voltunk testvérek, én meg az öcsém jóval később születünk, mint a többiek, a nővérem tíz-, a két bátyám kilenc-, illetve hétéves volt, amikor én „bepottyantam” a családba. A nagyobb testvérek szerettek, kényeztettek minket, és vigyáztak is ránk. A nagyszüleink is gondunkat viselték, a szüleinket ugyanis nagyon lefoglalta a mezőgazdasági munka. (...) Korán megtanultuk a rendet, fegyelmet. Mindig, amikor szombat délután vécsernyére harangoztak, a lányok kellett menjenek, hogy kitakarítsák

Fotó: Vajda György

a virágágyásokat a templom udvarán, a fiúcskák pedig a szemetet szedték össze. Vasárnap aztán mindenki mehetett szépen a templomba. Azért a mi családukban voltak hézagok a templomba járást illetően, mert édesapám vasárnaponként, amikor úgy volt ideje, sokszor inkább a méheivel foglalkozott. Én is gyakran segítettem neki, együtt pergettük a mézet. (...) Szentestén nem mindig volt karácsonyfánk, de mézes és tepertős pogácsa, mákos kalács mindig került az ünnepi asztalra. Dió nem termett a mi vidékünkön, így ez senkinél sem volt szenteste sem. A mostani gyermekektől eltérően én sosem láttam Mikulást vagy Télapót, de azért az öcsémmel kifényesítettük a bakancsunkat, és kitettük este az ablakba vagy az ajtó elé, másnap reggel pedig mindig akadt benne mogyoró és egy-két szaloncukor is. Miután azokat kibontottuk és megettük, a

színes papírjukat kincsként őriztük az iskolai füzetünkben. Ezeknek a gyermekkori ünnepeknek megvolt a sajátos hangulatuk, amit felnőttkoromban gyakran szerettem volna visszavarázsolni, de nem sikerült. (...) Szentestén nem volt szokás kántálni a mi vidékünkön, ehelyett december 28-án, aprószentek napján jártak vesszővel házról házra a falubeli gyermekek, és énekelték, hogy „Szent Dávid, éljen maga sokáig, százesztendőskoráig”. (...) 1944 szeptemberében édesapámat elvitték a frontra, így abban az évben nélküle telt el a karácsony. Akkoriban a testvére a családjával nagyapámék házában lakott, én is főleg ott tartózkodtam. Kértem a nagybátyámat, hogy vágjon le nekem egy ágat az udvaron álló fenyőről, de ő ezt sehogy sem akarta. Végül mégis engedélyt kért nagypapámtól, és levágott egy görbe ágat, amit egy szeggel felakasztott

a falra. Pogácsát sütöttem azon az ünnepen, most is emlékszem, menyire igyekeztem, hogy sikerüljön. A nagybátyámék Udvarhelyről hozták a karácsonyfát, és amíg a nagybátyám felesége, Ilonka néni engem meg a saját lányát egy kádban fűröztött, megláttam, hogy a másik szobában Gyuri bátyám nagymámával díszíti a fát. Így tudtam meg, hogy mi rejlik az ünnep varázslata mögött. (...) A Jóisten 1945 tavaszán vezérelte haza édesapámat Mosonmagyaróvárról. Én éppen egy barátnőmmel ibolyát szedtem, amikor jött a hír, hogy „hazajött apád”. Nem is tudom, hogy „repültem” hazáig. Nekem az volt az igazi ünnep (...) Mindig jó tanuló voltam. Akkoriban az emberek megszívlelték azt a Benedek Elek-féle üzenetet, miszerint minden parasztcsaládból legalább egy gyermeket taníttatni kell. Nálunk rám esett a választás, így kerültem

be a székelyudvarhelyi tanítóképzőbe. Miután elvégeztem, Székelyszenterzsébetre neveztek ki tanítónőnek, négy évet dolgoztam ott. Aztán férjhez mentem, és Medgyesen lettem óvónő. Életemben először ott láttam beöltözött Mikulást. (...) Nehéz házasságem volt. A férjem tehetséges képzőművész lehetett volna, de otthagya a kolozsvári egyetemet, és beiratkozott egy Szeben melletti pilótaiskolába, majd bevonult a hadseregbe. Végül mégsem lett belőle sem pilóta, sem katonatiszt, rajzoló technikusként kapott állást egy gyárban. Emellett tagja volt egy amatőr képzőművészeti körnek, kiállításokon vett részt, és díjakat nyert. 56 évet éltünk együtt, három fiunk született, a legkisebbik már nem él. Három unokám van. (...) A gyermekeim a rendszerváltás után kimentek Kanadába. Többször voltunk náluk a férjemmel, miután pedig megözvegyültem, és eladtuk a medgyesi házat, ki is költöztem. Hol egyik, hol másik fiamnál laktam, de a menyemnek nem volt szükségük a segítségemre a háztartásvezetésben. Két és fél évbe telt, mire meglettek az állampolgársághoz szükséges papírjaim, akkor azonban úgy éreztem, hogy nem bírom tovább abban az idegen világban, amelyben még az ünnepek is olyan furcsák, túldíszítettek. Ide jöttem haza, a Kálvin Házba, itt újra otthon érzem magam. (...) A legszebb karácsonyomat Medgyesen éltem meg. A szobakonyhás lakásunkból akkor már át voltunk költözve egy háromszobásba. Amíg a gyermekekkel az egyik szobában beszélgettünk, a férjem átsurrant abba a helyiségbe, amelyikben a feldíszített fa állt, és megrázott egy csengőt. Most is hallok a legkisebb fiam hangját, amint izgatottan kérdegetti: „édesanyám, ki csengetett?”

Az első lépés a legfontosabb.

MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOK

Regisztrálj MOST!

SVAVAZZ 2026-BAN!

TEDD MEG MA: REGISZTRÁLJ A MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOKRA!

regisztracio.ro

Régmúlt idők karácsonya

Szeredai Vivien

Szüleink átvarrt ruháit kaptuk ajándékba

Dr. Kikeli Pál professzor, kardiológus főorvos: 1944 májusában születtem Szatmárnémetiben. A várost augusztus és szeptember között hatalmas bombázás érte. Nagy boldogság volt számunkra az első karácsony, mert annak ellenére, hogy édesanyámmal és a nővéremmel menekültünk, édesapám, aki a hadseregben műszaki alakulatnál volt, hazajöhetett, és a háborús körülmények között is együtt lehetett a család.

A háború utáni időszak nem volt leányálom. Ajándékként a ruhának vagy a lábbelinek, esetleg a háború előttről visszamaradt könyveknek örültünk a legjobban. Édesanyám kitűnően tudott varrni, úgyhogy a ruháink szüleink háború előttről megmaradt ruháiból készültek, és ezeknek is hihetetlenül tudtunk örülni. Amikor nagyobbak lettünk, mi is készítettünk ajándékokat a szülőknek, és rendkívül jó érzés volt számunkra, ha az összekuporgatott pénzünkől egy-egy könyvet vagy édesanyámnak egy-két méter anyagot vásárolhattunk.

Számunkra különös élmény volt az ünnepekre való felkészülés, mert a családban mindenkinek megvolt a maga feladata. Mindent közösen végeztünk, ezért egész életre szóló élmény maradt a készülődés és a közösen ünneplés. Emlékszem, hogy a gyerekek számára „kiváltság” volt, ha a krémet kellett kikavarni, mert utána a szüleim megengedték, hogy az edényt „kitisztítsuk”. Annak idején nem volt karácsonyfánk, hiszen nem volt honnan. Édesapám testvére kertész volt, és a koszorúkhhoz használt fenyőágakból alakított ki nekünk karácsonyfát. Gondot jelentett a lakás kifűtése, ezért fűtetlen szobában állítottunk karácsonyfát. Az egyik szomszédunk cukrász volt, és fondant-szerűségéből készített szaloncukrokat – még most is érzem az ízét! Csillagszórót sem igazán lehetett kapni, de valahogy mindig kerítettünk. Bár az akkori rendszer minden erővel azon volt, hogy elnyomja az ünnepet, ez mégsem sikerült: a templomok tele voltak, és még a legszegényebb családok is ünnepeltek a maguk módján.

December 31-én ünnepeltük a karácsonyt

Bandi Katalin képzőművész: Gyerekkoromban nem volt karácsonyunk, hanem télifaiünnep. Az 1950-es években szüleim a tanügyben dolgoztak, így a kor szellemének megfelelően a karácsonyunk december 31-re költözött. Édesapám mindig Télapónak öltözött. Kócból készítette a szakállát, fején bundasapka volt, és kesztyűt húzott, hogy álcázza kilétét. Húgommal komolyan kellett valamilyen előadással készülnünk, mert ajándék járt érte. Sálát, pizsamát, a legszükségesebb dolgokat kaptuk. Természetesen nagyon vártuk az ajándékokat, és örültünk mindennek, amit kaptunk. A legegyszerűsebb ajándék számomra az első cipős korcsolya volt, amivel lecsérelhettem a kulcsost. Ez fantasztikus volt! Még emlékszem arra, amikor hetedik-nyolcadik osztályos voltam, és teljesült legnagyobb kívánságom, hiszen egy akkor divatos iskolatáskát kaptam. Izgalmas volt az is, hogy tudtam, az ajándékokat jóval karácsony előtt szerzik be szüleim, és eldugják. Felforgattam az egész házat, és megtaláltam a táskát. Egy napra örültem neki, hogy nem tettem vissza, és titokban kétszer is iskolába mentem a táskával.

Az is különleges és érdekes volt számunkra, hogy kizárólag házilag készítettük a karácsonyfadíszünket. Arannyal befújt fenyőtoboz, dió, édesanyám sütötte, különböző formájú keksek kerültek a fára. Ezeket cérnával akasztottuk az ágakra. Szaloncukor nem volt, de édesanyám nagyon finom házi csokoládét főzött, amit felvágott kis téglalapocskákra, és szépen becsomagoltuk selyempapírba, ez került a fára. Ha valahogy mégis került néhány szaloncukor, és megkóstoltuk, örömmel

állapítottuk meg, hogy nem volt finomabb az általunk készítetténnél. Viszont a sztaniolpapírájt gondosan kisimítottuk és el-tettük, hogy majd következő évben abba csomagoljuk a házi csokit. Szüksős idők voltak, de azért gondoskodtunk róla, hogy a csillogás, az ünnep fénye is meglegyen.

Örmény ételek is kerültek az ünnepi asztalra

Nagy István színművész: Annak ellenére, hogy Petroszényban születtem és nevelkedtem, a vakációkat Kézdivásárhelyen töltöttük az unokatestvéreimmel a nagyszülőknél, és oda kötődnek ezek a csodálatos karácsonyi emlékek is. A nagyszüleim vallásos, hívő emberek voltak, akik megtanítottak arra, hogy az ünnep Jézus Krisztus születéséről szól. Karácsonyeste elmentünk sétálni a városba, vagy bábszínházba. Időközben otthon nagyszüleim titokban feldíszítették a fát. Szenteste mindig leskelődtünk az ablakon, hátha meglátjuk, amint elrepül az angyalka. Aztán megszólalt a nappaliból egy csengettyű, ami jelezte, hogy megjött. Az est fénypontja az volt, amikor gyerekként megláttuk a feldíszített, kivilágított fát, alatta az ajándékokkal. Nem bontottuk ki azonnal a csomagokat, hanem körbeálltuk a fát, és karácsonyi énekeket énekel-tünk, majd a legkisebb a családban, aki én voltam, bekúsztam a fa alá, és sorban kiosztottam a csomagokat. Ennyi idő távlatából nem is emlékszem, hogy mik voltak az ajándékok, valószínűleg kötött sál, sapka, kesztyű, édesség, egy-egy játék. De nem ez volt a lényeg, hanem az a szeretet, ami jellemezte az ünnepet. Amíg állt a karácsonyfa, minden reggel arra emlékeztetett bennünket, hogy itt járt a Jézuska.

Külön alkalom volt a karácsonyi ebéd. Ma sem tudom, hogy abban a nélkülülő időszakban miként oldották meg a nagyszüleim, de mindig háromfogásos ebéd volt. Többféle desszert került az asztalra. Többek között az elmaradhatatlan mákos és diós bejgli és apró rakott sütemények is. Mivel családukbán eléggé masszív az örmény vonal, számos örmény specialitás is az asztalra került, mint a mézes és mákos aprósütemények, dióbéllal díszített birsalmasajt, amelyek nagyon finomak voltak.

Karácsony első napján reggel ünnepelőbe öltözve a családdal templomba mentünk, ami számomra nagyon felemelő érzés volt. Gyerekként ugyan nem tudtuk követni a liturgiát, de nagyon tetszett a gyönyörűen elkészített betlehemi sarok. Embernagyságúnak tünnek a jászol körül álló bábúk, és ez engem nagyon meghatott. Úgy gondolom, hogy az ajándékok és az ünnep világi része elsüllyed az emlékezetben, de az ünnep lényegét az emlékek körében a meghittség adja.

Három nemzedék közös ünnepe volt

Besenyei Sarolta, az IncubCenter igazgatója: Szőkefalván nőttem fel, összetartó, meghitt családi légkörben. Külön házakban ugyan, de ugyanazon az udvaron három nemzedék lakott: az apai nagyszüleim, a szüleim és mi, gyerekek, öt házzal odébb pedig az anyai nagyszülők. Ezért a karácsony mindig nagycsaládi ünnep volt.

A nagyszülők minden évben befizettek nekünk a templomban csomagért, és ott verset kellett mondani. Míg a templomban voltunk, az otthon maradtak feldíszítették a karácsonyfát, és ez fogadott minket, amikor hazaértünk. Emlékszem, hogy édes cukorból házilag készült szaloncukor, papírgirlandok voltak rajta.

Egy hónappal karácsony előtt hozzáfogtunk az ünnepi ebédhez szükséges „alapanyagok” begyűjtéséhez. Ezek a kamrába kerültek, és nekünk gyerekeknek tilos volt hozzányúlunk. Mi is segítettünk. Esténként a szülőkkel, nagyszülőkkel együtt diót törtünk a süteményekhez, közben karácsonyi énekeket, verseket tanultunk. Karácsony első napján mindig házi tyúkhúsleves volt ebédre. Testvéremmel mindig lestük, hogy melyik nagyszülő mikor készíti a házi cérnametéltet. A levágott laskasarkokat megpirították nekünk a régi vaslapon kemencén, és megehettük, ami isteni finom volt. Egy ideig nem ehettünk tojást, mert kellett a karácsonyi süteményekhez és a laskához. Ezek a tiltások is megerősítettek bennünk a várakozás szellemét, nem úgy, ahogy ma, amikor mindig mindent készen kapunk. De megérte türelemmel várni, hiszen ilyenkor legalább négy-ötféle sütemény készült: egyik nagymamánál mindig hájas tészta, másíknál pedig a szalonkifli és a zserbó volt a kedvenc. Szenteste töltött káposztát meg a disznóból készített finomságokat – házi kolbászt, disznófósajt, tepertőt, májast ettünk. A szentestét a nagyszülőkkel, szűkebb családi körben töltöttük. Karácsony első napján a szülők úrvacsorát vettek a templomban. A karácsony többi napja leginkább rokonlátogatással vagy látogatók

fogadásával telt el. Ilyenkor eljöttek hozzánk a keresztszülők, nagynénik, nagybácsik, és hoztak nekünk ajándékokat.

Hajdanán az ajándékok is más jellegűek voltak. A szülőkötől általában azt kaptuk, amire szükségünk volt – kesztyűt, sálát, téli csizmát. Kisgyermekként nagyon vágytam egy szőke, fonott hajú babára, amit akkor nagy kihívás volt megszerezni, de valahogy mégis sikerült. Az ajándékok valamelyest kötődtek a tágabb család tevékenységéhez is: egyik nagybátyám bútorgyárban dolgozott, keresztanyám labdagyárban, és így volt, hogy karácsonyra labdát kaptam vagy valami fájátéket. Kis ajándékok voltak, de tulajdonképpen nem is ezek, hanem a meghitt családi hangulat tette igazán ünneppé az ünnepet.

Megosztottuk az ajándékot a szomszéd gyerekekkel

Soós Zoltán polgármester: A karácsony nagyon fontos családi esemény volt. Nagytatám karácsony napján elvitt miniket moziba, amíg otthon feldíszítették a fát. Akkoriban a Bud Spencer-es filmeket vetítették a moziban, és ezeket nagyon élveztük, így mai napig jó emlékeim vannak róluk. Mire véget ért a mozi, és hazakerültünk, már állt a feldíszített karácsonyfa, alatta az ajándékokkal. Persze nem vehettük át olyan egyszerűen az ajándékokat, mindig egy kis műsort is előadtunk testvéremmel együtt; verset mondtunk, majd elénekeltük a családdal együtt a Mennyből az angylt. A kórusfelvétel magnószalagról szólt, mi ezt követtük, és közösen énekeltük el ezt a szép karácsonyi éneket, erre mindig szeretettel emlékezem.

Annak ellenére, hogy sokkal szegényebb és szegényesebb világot éltünk, mégis került egy siléc vagy egy hátizsák, és mellé mindig kaptunk sapkát, sálát, valami apróságot kiegészítésként. Nagyon örültünk mindennek, és az összekuporgatott pénzünkől testvéremmel együtt mi is meglettük a szüleinket valami ajándékkal.

1982 novemberében szüleim elmehettek Magyarországra, Csehszlovákiába és Kelet-Németországba, ahol akkor sokkal jobb cuccok voltak, mint nálunk. Emlékszem, hogy hoztak egy kisvonatmodellt, amit karácsonyi ajándékként kaptunk meg testvéremmel. Ez akkora szenzáció volt, hogy az összes tömbházbeli gyerek csodájára járt. Mi nagyon büszkék voltunk a kisvasútra, és engedték, hogy mások is játsszanak vele. Akkoriban egy-egy tömbház lépcsőházába a mintegy 40 családnál minimum 50 gyerek volt. Sokszor együtt játszottunk, és karácsony után mindenki büszkén mutogatta ajándékait másnak, és meg is osztottuk egymással. Ha mi kaptunk csomagot a németországi rokonoktól, vagy édesapám testvérétől Ausztriából egy tábla csokit, akkor sokszor ötbe törtük, és elosztottuk egymás között, hogy mindenkinek jusson.

Annak idején nagyon nehéz volt beszerezni a karácsonyának való fenyőt. Szerencsénk volt, mert édesapámnak volt egy hegyimentő ismerőse Maroshévízen, aki mindig szerzett nekünk fát, amelyet úgy küldött el, hogy feltette a Marosvásárhely felé közlekedő személyvonatra. Jegyet váltott a fának, és megkérte a kalauzt, hogy a marosvásárhelyi vasútállomáson adja át majd édesapámnak a küldeményt. Ez az óvintézkedés azért is volt, hogy menet közben ne lopják el a fát. Ha nem mentünk volna ki idejében a vásárhelyi állomásra, hogy érkezéskor átvegyük a fát, akkor megtörténhetett volna, hogy a kalauz viszi haza a fát. Miután átvettük a fát, és felvittük a nagyállomásról a Kövesdombig, az utcán nagyon sokan megkérdezték, hogy nem-e adjuk el, mert nagyon szép szál fa volt, és amint említettem, alig lehetett kapni fát. Érdekes világ volt, de megvolt a maga szépsége, és örültünk annak a kevésnek is, ami megadatott.

Karácsonyozás vidéken

Kihaló hagyományok

Évtizedekkel ezelőtt – leginkább a kommunista korszakot megelőzően – falvainkban élő hagyományt jelentettek a karácsonyi ünnepkörhöz kötődő események: az ünnepvárás, a betlehemezés, kántálás, az angyaljárás és sok más mozzanat. A 20. századtól kezdődően a karácsonyi ünnepkör fokozatosan „elűzletiesedett”, háttérbe szorult a vallási jellege. Különösen nehéz volt őrizni a hagyományt a tiltás időszakában. A rendszerváltást követően volt, ahol sikerült „hamvaiból” feléleszteni az egykori ünnepet, máshol pedig a „városiasodott” szokásokat tartják. Disznajón arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen volt a régi karácsony, és mit sikerült megőrizni napjainkig.

Szeredai Vivien

Mi még jártunk kántálni

Csász Irma nyugalmazott óvónő: Édesapám testvére kántortanító volt, és a karácsonyi ünnepet mindig Marosjárában töltötte. Nekünk volt egy kicsi harmóniumunk, azt a férfiak feltették a szánra, édesapám befogta a Mancit, és úgy mentünk kántálni. Minden háznál letették a harmóniumot, odaült Géza bátyám, játszotta a Mennyből az angyalt, mi pedig hangosan énekeltünk. Azt hitték az emberek, hogy az angyalok szálltak le, olyan gyönyörű volt.

Betlemes játékok, Teremiújfalu (2012)

Fotók: Bálint Zsigmond

A karácsonyfát mindig az angyal hozta. Voltak csillagszórók, és csipetős gyertyatartóban gyertyák is, édesanyám pedig süített mézes pogácsát, azzal díszítették fel a fát. A fiúk már hamarabb hozzákezdtek a díszítéshez, ők már beavatottak voltak, így az egész család a legkisebbnek, nekem díszített. Akkoriban nem igazán volt ajándék, de arra emlékszem, hogy az első karácsonyra egy pár fülbevalót vettek nekem, amit felkötöttek a karácsonyfára.

A kilencvenes évek elején, mikor már óvónő voltam, eljött hozzánk egy óvónő Hollandiából. Németleckét vettünk a paptól, hogy tud-

junk értekezni. A nő megvett tőlem huszonöt gyerekrajzot, amit karácsonyi ajándéknak szánt az ottani szülőknek, ők azonban bekereteztették, és pénzzé tették azokat. Az óvónő karácsony után annyi guldent hozott nekem, hogy bútort tudtunk csináltatni belőle a mi óvodánknak. Ez volt tőlük a karácsonyi ajándékunk. Nagy élmény volt ez a falunak és az egész óvodának!

Humujka került az ünnepi asztalra

Bíró Gorcsa Irén nyugdíjas: Karácsony szombatján este, mikor már készen állt minden, akkor süttötték a hájas tésztát – az én gyerekkoromban az volt a divat. Összegyűltek a szomszédok, és eljártak kántálni, aminek gyerekként nagyon örültünk. Behúzódtunk a sarokba, és leskelődtünk, vártuk, hogy megérkezzenek. Elöl jött egy férfi, aki belépett az ajtón, és köszöntőt mondott, majd elénekeltek néhány éneket – például Az Istennek szent angyala, Mennyből az angyal. Édesanyám süített humujkát (perechez hasonló, kenyértésztából készült, kemencében sült finomság – a szerk.), azzal kínáltuk őket, de sokszor még az asztal körül is énekeltek. Akkoriban szokás volt, hogy nemcsak a gyermekek, de a lányok is eljártak a legényekkel kántálni. A karácsonyfára színes krepp-

papírból készítettünk girlandot, gyertyákat tettünk rá, és vattát, hogy havasnak tűnjön. Kötöttünk rá még egy-két almát és aranypapírba csomagolt diót, de csokoládé nem volt. Mivel akkoriban lámpával világítottunk, előfordult, hogy szenteste el kellett mennünk a szomszéd faluba petróleumért, hogy legyen egy kis fény a házban.

„A gyerekek nem tudják kezelni azt, ha valamiből túl sok van”

Vita Melinda óvónő: Gyerekkorom karácsonyaiból leginkább a szentmisék maradtak meg az emlékezetemben. Vallásos családban nőttem fel, a szülők és nagyszülők úgy neveltek minket, hogy az ünnep – annak ellenére, hogy azelőtt sok a sürgölődés-forgolódás – el kell érkezzon az ember lelkébe.

Az ünnepi készülődés a közös sütikészítéssel kezdődött, ahol a munka mellett mindig jutott idő arra, hogy beszélgessünk. Nagymamám ilyenkor mindig nagyon sokat mesélt, elmondta a fonókat meg a karácsonyi bálokat. Akkor nem is fogtam fel ezeknek a varázsát, de ahogy teltek az évek, megértettem, hogy – összevetve a mai világgal – az egy csodálatos világ lehetett.

A szentesték azért voltak különlegesek, mert mindig voltak a templomban gyermekműsorok, amire sok ideig készültünk a vallásórákon. Az

angyal szerény ajándékokat hozott a templomba, és szerény ajándékokat kaptunk otthon is. 9-10 éves lehettem, amikor először kaptunk narancsot. Akadt néhány játék is: egy jutott nekem, egy pedig a testvéremnek. Nálunk sokáig az volt a szokás, hogy a karácsonyfát készen feldíszítve hozta az angyal, aztán ahogy nőttünk, az angyal csak a szép fenyőt hozta el, és a család közösen díszített.

Óvónőként teljesen más tapasztalatok a gyerekekkel, mint amit a saját gyerekkoromban, hiszen ahogy telnek az évek, úgy változnak a gyermekek is. Persze mérvadó, hogy milyen családból jönnek. Óvónőként azt látom, hogy a gyerekek nem tudják kezelni, ha valamiből túl sok van, ezért a csoportban egy játékot kérünk közösen a Mikulástól, nem pedig sokat. Az elején nem ment könnyen, hiszen furcsállták, hogy csak „ennyit hozott a Mikulás”.

Nagyon sokszor mesélünk, és biztattam a szülőket és nagyszülőket is, hogy meséljenek, hogy a gyerekek lássák, hogy nem mindenkét halmoztak el ajándékkal. Sokszor hallom, hogy még túl kicsik ehhez, nem értik – ez nem így van. Még ha nem is érti meg a gyerek teljesen, de megmarad a fejében, és mikor nagyobb lesz, eszébe fog jutni, hogy milyen volt az egykori karácsony.

Karácsonyi receptajánlat

A karácsony számomra a családról és a hagyományok erejéről szól. Ezek azok az értékek, amelyek generációkon átívelve összekötnek minket, és amelyek minden évben visszahozzák a gyermekkor meghitt hangulatát. Krisztus születésének ünnepe mindig felidézi bennem régmúlt idők ünnepi hangulatát és illatát. Amikor az ünnepi asztal köré gyűlünk, nemcsak finom ételeket osztunk meg egymással, hanem emlékeket, történeteket is. Szakácsként és családapaként most olyan klasszikusokat ajánlok Önöknek, amelyek nélkül az én családomban elképzelhetetlen az ünnepi asztal. Ezek nálunk a karácsony lelke, és nemcsak ízükben gazdagok, hanem abban is segítene, hogy újra és újra átéljük a közös ünneplés varázsát, emlékezzünk és továbbadjuk a családi hagyományokat a következő nemzedéknek.

Hagyományos töltött káposzta

Hozzávalók (8-10 adaghoz): 1,5 kg savanyú káposzta, 50 dkg darált disznóhús, egy csésze rizs vagy kukoricakása, két nagy fej hagyma, 2-3 gerezd fokhagyma, egy tojás, két kanál pirospaprika, só, bors, babérlevél, csombor, kapor, 20-25 dkg füstölt oldalas vagy csülök, 3-4 szelet füstölt szalonna.

Elkészítése: A hagymát finomra

vágjuk, kevés zsíron üvegesre pirítjuk. Levesszük a tűzről, és hozzáadjuk a pirospaprikát. A darált húst összekavarjuk a hagymával, a ners rizzsel (vagy kukoricakásával), tojással, zúzott fokhagymával, sóval, borssal.

A fazék oldalát jól kizsírozzuk. Az aljára apróra vágott káposztát teszünk, erre rakjuk a töltelékeket szorosan egymás mellé, majd rá a füstölt húst, szalonnát. A tetejére megint apróra vágott káposztát teszünk, és felöntjük annyi vízzel, hogy ellepje. Aki szereti, felöntheti káposztalé és víz keverékével vagy házi paradicsomlével és vízzel.

Kis lángon lefedve 2-3 órát főzzük, tálaláskor tejföllel kínáljuk.

A töltött káposzta igazából másnap a legfinomabb, amikor az ízek jól összeérnek.

Wellington-bélszín

Hozzávalók (6 adaghoz): 1 kg bélszín egyben, só, bors, 2-3 kanál vaj, két kanál olaj, 500 g gomba, egy hagyma, 2-3 gerezd fokhagyma, 3 kanál mustár, 10 szelet sonka, egy csomag leveles tészta, egy tojás a kenéshez, friss kakukkfű.

Elkészítése: A húst sózzuk, borsozzuk meg. A forró vaj-olaj keverékén minden oldalát 1-1 percig kérgesre pirítjuk. Kivesszük, vékonyan megkenjük mustárral, és

hagyjuk teljesen kihűlni. A gombát apróra vágjuk vagy daráljuk. Kevés vajon a hagymával és fokhagymával addig pirítjuk, amíg a nedvesség elpárolog belőle. Adunk hozzá sót, borsot, kakukkfűvet. A sonkaszeleteket egy műanyag fóliára kissé egymást fedve kiterítjük. Egyenletesen rákenjük a kihűlt gombapürét, erre tesszük a húst, majd szorosan feltekerjük. Hűtőben kb. egy órát pihentetjük.

A leveles tésztát kinyújtjuk, rátesszük a fóliából a húst. Feltekerjük, és a széleit szépen lenyomkodjuk. Lekenjük tojással, és 200°C-on 25-30 percig aranybar-

nára sütjük. Szeletelés előtt 10-15 percig pihentetjük.

A végeredmény egy omlós, szafotos bélszín ropogós bundában, igazi ünnepi mestermű.

Ünnepi kocsonya

Hozzávalók (8 tányér kocsonyához): két disznókörm, egy alsó vagy felső csülök, egy nagy darab disznóbőr, disznófarok, egy nagy fej hagyma, 3-4 gerezd fokhagyma, két murok, só, szemes bors, babérlevél.

Elkészítése: A húsokat alaposan megtisztítjuk, nagy fazékba tesszük, és hideg vízzel felöntjük, hogy bőven ellepje. Lassú tűzön melegíteni kezdjük. Ha habzani kezd, levesszük a habját. Hozzáadjuk a hagymát, fokhagymát és a fűszereket, lassú tűzön 4-5 órán át főzzük, amíg a húsok megpuhulnak. Leszűrjük, a levet tányérokba merjük. A húst ízlés szerint szétosztjuk a tányérokba, karikára vágott murokkal díszítjük.

Hűvös helyre tesszük, ahol pár óra alatt megdermed.

A jó kocsonya kristálytiszt, rezgő és illatos, pont úgy, ahogyan a nagymamáink készítették.

Párolt disznószelet

Hozzávalók (8-10 adaghoz): 1,5-2 kg disznókaraj vagy comb egészben, 8 vöröshagyma, 10 cikk fokhagyma, 2-3 piros színű paprika

vagy télire eltett sós darált paprika, 3 kanál zsír, 2 deci olaj, só, bors, pirospaprika.

Elkészítése: A húst a kuktába tesszük. A hagymát és a paprikát nagyobb darabokra vágjuk, hozzáadjuk a húshoz a fokhagymával, sóval, borssal. A tetejére öntjük az olajat és a zsírt, felöntjük félliternyi vízzel, és fővéstől számítva kb. 20-25 percig majdnem puhára pároljuk. Amikor a hús majdnem kész, kivesszük a kuktából egy vágódeszkára, és megvárjuk, hogy teljesen kihűljön. A kuktában maradt párolt zöltségeket botmixerrel összetörjük. A kihűlt húst ujjnyi vastagságú szeletekre vágjuk. Az összetört zöltségeket egy edényben a kályhára tesszük, beletesszük a hússzeleteket, megszórjuk pirospaprikával, és lepirítjuk. Natúr krumplival vagy krumplipürével tálaljuk.

Rendkívül ízletes fogás, családunk nagy kedvence, ami egyetlen ünnepi alkalomról sem hiányozhat.

Bízom benne, hogy ezek az ételek Önöknél is olyan örömet és meghittséget hoznak majd az ünnepi asztalra, mint az én családomban. Bátran próbálják ki a recepteket, adják hozzá saját ízlésüket, elképzelésüket, szeretetüket, annál finomabb lesz minden! Kíváncok jó étvágyat, valamint szeretetben és békességben gazdag áldott karácsonyt!

Bíró László hentes-főszakács

Vajda György

Andrea

(...) Szerette Andreát minden porcikájával. Jó volt vele lenni, nem akarta elveszíteni. Tudta azonban, hogyha tovább tart ez a forró állapot köztük, elveszítheti őt, mert mi van, ha akad számára más, jobb... Tibi nem volt kifejezetten romantikus lélek, és nem is tudta, hogyan kell egy lány kezét megkérni, mert soha nem volt ilyen helyzetben. Többféle változatot látott már a filmekben arról, hogy milyen egy leánykérés. Valami különlegest akart, nem olyan sablonos, megrendezettet, mint a forgatókönyvekben. Közeledett a karácsony, a szeretet ünnepe. Arra gondolt, ez jó alkalom arra, hogy megkérje a kezét. Elment az ékszerészhez, és megrendelt egy pár szerény, kis ékkővel díszített jegygyűrűt, Andrea és az ő nevét vésette bele. A karácsony előtti héten nem beszélt Andreával, nehogy a hangjából megsejtse, mire készül. Annál jobban fognak örülni a találkozásnak – gondolta –, és akkor lepődik meg igazán Andrea, amikor előveszi zsebéből a jegygyűrűket.

A karácsonyt megelőző napokban az időjárás enyhébb volt, bár néhány évvel korábban még olyan kemény telek voltak, hogy akkor jobb volt otthon ülni, mint az utcákat róni. Az ünnepek közeledtével mindenki igyekezett beszerezni valamilyen ajándékot vagy az ünnepi asztalra valót. Ki az üzletből, ki a már megszokott cserehálózaton keresztül, feketén, ahogy lehetett. Szentestén, amikor a család a karácsonyfa köré gyűlt, ha csak egy napra is, sikerült elfeledniük azt, hogy hideg volt a lakásban, hogy időnként elvették a villanyt, és elfeledtek minden egyéb nélkülözést. Az év vége felé mindenki várta az ünnepet, amely attól volt szebb, hogy tiltották vallási jellegét. A konzervgyárban a munka kényszeredettebben, lassabban haladt, mint az év más napjain, ilyenkor inkább csak a gépek takarításával és karbantartásával voltak elfoglalva a dolgozók. Túl voltak az őszi időnyen, nem volt mit feldolgozni. Aztán egyik december végi napon rendkívüli dolog történt. (...)

A főteret elárasztotta a nép. Soha nem tapasztalt euforikus hangulat volt. Az emberek közé rendőrök és katonák is vegyültek, akik ugyanúgy örültek, mint mindenki. A megyei pártbizottság épületének ablakából iratokat dobáltak ki. Valaki kihozta az épületből a diktátor kisebb méretű mellszobrát, amelyet egyesek a földön rugdostak. A téren máglyákat raktak, ahol a kommunista párt ideológiáját tartalmazó könyveket, a kihajított dokumentumokat, a jelszavakat tartalmazó táblákat és pártzászlókat égették el.

Az aszfalton több helyen friss vérfolt volt. Némelyik közelében gyertyákat gyújtottak, az egyik kő virágágyásba zászlót szúrtak, és fából eszkábált keresztet állítottak fel. Akkor tudta meg, hogy az este hallott lövöldözésnek emberáldozatai voltak. Azok, akik a főtérig kísérték, és ellenállóként ünnepeltek, gratuláltak neki, átölelték, el-

jeneztek. Úgy érezte, érdemtelenül. Hiszen nem tett semmit, csupán azon a bizonyos gyűlésen úgy érezte, hogy szólnia kell. Úgy élt, mint bármelyik más korabeli fiatal, aki a lehetőségekhez mérten tanult, szórakozott, álmodozott, barátai voltak és szerelmei...

Eszébe jutott Andrea. Be tudja tartani vajon az ígérteét? Most valóban új életet kezhetnek! Nemcsak a házasság miatt, hanem azért, mert szabad lett az ország! Közösen tervezhetik az életüket. Egy városba mehetnek egyetemre. Andrea művész lehet. Szabadon engedheti fantáziáját és alkothat. Talán olyan híres lesz, hogy külföldön állítja majd ki műveit. Ő pedig önzetlenül

Keresztutakon

(kisregény – részlet)

Andrea szülei dolgoznak, a lány meg valahol a főtéren élvezi a szabadságot. Megtudta, hogy a központban délutánra gyűlést hirdettek. Az első szabad és demokratikus népgyűlést. Biztos Andrea is kimegy – gondolta, s elővette a jegygyűrűt, egy kis dobozkába helyezte, majd a zsebébe tette. Arra gondolt, hogy talán a gyűlés után megfelelő lesz a hangulat arra, hogy megkérje a kezét. Elmennek egyet sétálni, leülnek egy padra, aztán valami badarságot összehord, és a „közös jövő reményében” átnyújtja a gyűrűt, nem várja meg a szentestét. Ha Andrea igent mond, akkor végre együtt tölthetik az első szabad karácsonyt,

benben volt egyetemista. Nem szólt senkinek, hogy odautazik. Úgy tervezték, hogy egy pár napot közösen töltenek, buliznak, majd együtt hazajönnek az ünnepekre. Meglepetést akartak szerezni a szüleiknek, mert úgy volt, hogy máshol szilvesztereznek, és azt szerették volna, ha a család együtt tölti a karácsonyt. Nővére egyetemi városában is az utcára vonult a tömeg. Az egyetemisták csatlakoztak a tiltakozókhoz. Közülük sokan az első sorokban tiltakoztak. A tömegbe löttek: egy golyó eltalálta Andreát. Nem tudták megmenteni. Holtteste még nem került haza. Már tegnap azonosították, törvényszéki orvostani vizsgálat-

bongott, úgy érezte, a lelke is kiürült. Zuhant a mélybe, nem talált fogódzót, ami megállíthatta volna. Sírni sem tudott, csak csendben ült az asztal mellett, semmibe vesző tekintettel. Szerette volna Andrea édesanyját megvigasztalni, de nem tudta. Főöslegessé váltak a szavak. Zsebébe nyúlt, megszorította a gyűrűket rejtő dobozt, majdnem összeroppantotta. Szélei mélyen belevágtak tenyerébe. Azt várta, hogy vér serkenjen ki, mint Krisztus tenyeréből, amikor keresztre feszítették. Gyűlöletet érzett a rendszer, a kiszolgálói, a gyilkosok ellen. Behunyta a szemét, maga előtt látta azt a vértócsát, amely a város központjában elborította a járdát. Andrea vére is úgy folyt el Nagyszebenben. Elképzelte, amint absztrakt formát ölt a vértócsa. Andrea vérével a sötét aszfalton megrajzolta a rendszerváltás szürrealista képét, a repedésekbe folyó csíkokkal, a padka aljában felgyűlt vastagabb alvadékkal, a cipőtálpak amorf lenyomatával, a porlepte amalgámmal és az esővízlefolyó rácsai között eltűnő erecskékkal. Egy szabad lélek utolsó alkotása volt, reményteljes életének utolsó üzenete, a szabadság ára. Melyik szabadság? Ezek a gondolatok kavargtak benne, miközben elbúcsúzott, majd kilépett a tömbház ajtaján. Értelmetlenné vált az élete.

Sokáig céltalanul bolyongott a város utcáin. Senkivel nem tudott szót váltani. Azt mondták, hogy elment a józan esze. Valójában nem állt messze ettől. Nem ment el Andrea temetésére. Nem tudta vállalni ezt a megrázkódtatást. Úgy akart emlékezni rá, ahogyan legutóbb találkoztak. Úgy szerette volna a szívébe zární, amilyen volt: vidám, bohém, tele alkotóerővel és szabadságvágygal. Mert Andrea és a hozzá hasonlók tulajdonképpen az elviselhetetlen diktatúrában is szabadok voltak. Mertek gondolkodni, álmodozni, másak lenni, mint a többiek, mertek szárnyalni. És senki sem tudta letörni a szárnyukat. A szabadságért ontott vér sohasem alvad meg. Andreáé sem. A vértócsa ott lesz az aszfalton mindig, elevenen. Legalábbis az ő emlékezetében. (...)

Fotó: Vajda György (archív)

és be is mutathatják egymást a szüleiknek.

Nagy lelkesen a főtérre ment, ahol addig soha ennyien még nem voltak. Még a rendszerváltás előtt a Ceausescu fogadására oda kényszerített éljenzők tömege sem volt ilyen nagy. Ezúttal maguktól vonultak az emberek a központba, hogy részesei legyenek a történelemnek. Átérezte a pillanatot. Amikor meglátta, hogy mennyien voltak, rájött, nem találkozhat Andreával, bármennyire is keresné a sokaságban. A gyűlés után Andreához sétált. Kissé izgult a leánykérő miatt. Remélte, hogy adódik olyan helyzet, amikor bejelentheti szándékát. Mindenképpen emlékezetessé szeretne volna tenni a pillanatot. A házaspárok életük végéig mesélnek az eljegyzésről. Úgy gondolta, ők is így tesznek majd. Meg volt győződve, hogy az ellentétek ellenére annyira erős köztük a vonzalom, hogy kitartanak egymás mellett. Az előző napok euforikus hangulatától felajzva, szinte ujjongva nyomta meg a bejáratí ajtón a csengőt.

Andrea édesanyja kísért szemmel, magába roskadva, talpig feketében nyitotta ki az ajtót. Azt hitte, rossz helyre ment. A félig kinyílt ajtón még egyszer a névtáblára pillantott. Nem tévedett. Nem ismerte Andrea édesanyját, ezért bemutatkozott, de azt, hogy miért jött, nem mondta. Az asszony betessékelte, helyet kínálta, majd elmondta sírása okát. Andrea karácsony előtt meglátogatta nővérét, aki Nagysze-

Egy magyar közmondást idézzük a rejtvény főszoraiban.				1.	EGY EMBER SEM	TERMÉST BETAKARIT	MOST KÉZIMUNKÁ- ZIK A NŐ		FÉLZSÁK!	OLASZOR- SZÁG FELE!	FOGADAL- MAT IGÉ- NYEL	ÉRVÉNYE- SÜLŐ	VER REKORD RÉSZE!		OLASZ HELYESLÉS	ZSONGANI KEZD!	SZIBÉRIAI FOLYAM EURÓPAI HEGYSÉG		TROMF	GONOSZ SZELLEM		AZ EGYIK OLDAL		
				C																				K
				IZOMBAN REJLIK				FEJVEDŐ							BENT PISLOG!				12 ÓRAI RÓMAI NÉGY					
				KATONAI TOMB					SZÍNÉSZ (RÉG.)						BECÉZETT MÁRIA		ÁRTALMAS MAKTERMEK						EZTI!	
				IDEGEN ANNA					FUNDAMEN- TUM					ROMÁN SZABVÁNY						MÉHLAKÁS				
AZON A HE- LYEN VAN	2.	VÍZLÁGYÍTÓ SZER	MEZTELEN MŰALKOTÁS LAMARTINE VERSE				HATÁRTLAN PIAC!		... IPSO (LATIN)				SZINTÉN			VÉDELMEZ			KAUZÁLIS					
							MATEMATIKUS (LEONHARD)		HAMIS				HUNOR TESTVÉRE			KUTYA			VIZET ADÓ					
						DOTÁL					SZÁMTAN (DIAKOSAN)							IPARI TANULÓ						
						ÖRLŐÜZEM					ÜNNEPI SÜTEMÉNY							DUBLIN LAKÓJA						
IDEGEN MŰVÉSZET					TEHÉN- HANG			ALUMINIUM VEGYJELE			A NÓTA VÉGE!			... OVO			BEVITTI!			KÍGYÓHANG				
					EGYKE!			ÖGÖRÖG PIACTÉR			OLASZ ÍRÓ (DARIO)			MUNKÁCSI INASA			OSZTRÁK ÉS OLASZ AUTÓJEL			A HÁZBA				
FOLYÓ (SPANYOL)				FEJFEDŐ					KÉZBEN TARTÁS						SÉMI NÉP						FÉLTŐ!			
				SZÁMTAN					FILM- CSILLAG						TÁRGY EL- EMEELÉSE					SZÓ- PÁRBAJ!				
PÁRATLAN TEST!			HÓ						Ó KÖVET- KEZIK						RÓMAI 51			KARAVÁN- ÁLLAT						
			CHILEI TENI- SZEZŐ (CRISTIAN)						GYŐZELEM						ÁTÖLEL			JUTTAT						
INDIAI TORNA					SZLÁV NÉP						MEZ						ALFA ÉS OMEGA			OLASZ NÉVELŐ				
MAGAS NÖVÉNY					VÉDELMEZ						ÉTLEN KÉS!						BANK- BETÉTI			ABBA AZ IRÁNYBA				
			ELEMI PARÁNY					KEVÉS VAN BELŐLE					RAGAD						...MELEGSE- GED (ADY)					
			ITTENIVEL SZEMBEN					PILLANGÓ					ORIENT						A FIÓK TAR- TALMAI!					
RIGID							APARTMAN FORMA					AZ ISZLÁM KÖNYVE						AKTA						
												SEREG						BECÉZETT PÁL						
ESŐBEN ÁLL					LATIN BETŰ			ERREFELE!			A HÉLIUM VEGYJELE			LATIN CSONT			SZEMCSE				FÉLBE!			
					FRANCIA TERÜLET- MÉRTÉK			TRÁKIAI RÉSZ!			TESTRÉSZ!			BEJÁRATI!			ÜTLEGEL				KUKKOL			
A CSEND LÉNYEGE!				FÉRFINÉV (MÁRC. 27.)						LEL						MENJ! (OLASZ)			ANGOL SÖRFÉLE					
				FEDETLEN!						RÓMAI HAT						KICSINYÍTÓ KÉPZŐ			ÉTLEN LÉT!					
			DÍSZRUHA EZER!						KÚTBÓL VIZET HOZ						SZÜKSÉGES KILO (RÓV.)					BENT BENN				
									TONNA (RÓV.)											FÉLÁRI!				
TASZÍT	K										SZOBA TISZTÍTÁSA											L.N.J.		

Szophoklész véleményét idézzük a fősorokban.				1.	ZENÉS DRÁMA	ÁZSIAI NAGY ÁLLAM	MAGAS NÖVÉNY LÉTEZIK		ÉTLEN NÉV!	ROSSZ (FRANCIA)	HIVATALI MUNKAHELY	SZÉKELY SZÉK	MEGFELELŐ GLÉDA		RÓMAI 501	FÖLDET FORGATÓ ESZKÖZ	NÉMET IGEN SOK SPORT ESZKÖZE		TIROLBAN NINCSEN OLI	CIN		APA, ANYA ÉS A GYEREKEK		
				S																				D
				ITAL (ARGÓ)				K-EURÓPAI FŐVÁROS					ŐSI SZAVUNK NŐI NÉV (JAN. 29.)				MINARET 2346!							
				... -INNI JÓL TUDOK				SZELLEMI ALKOTÓ	FRANCIA FOLYÓ					NEMES ITAL				RÖVID SÁNC A SAKKBAN			SZOLMIZÁCIÓS HANG			
			ÉPÜLET-SZÁRNY						UNATKOZIK						GYORS LÁBÚ KUTYA					ANGOL SZIGET				
AFRIKAI ÁLLAM	2.	GRIGORIJ BECÉZÉSE (OROSZ)	MÁTKA A VOLGA MELLÉK-FOLYÓJA				FÉLRÁMA! VÍZGŐZ			NÉMA DÁK! TE ÉS Ő			A TANTÁL VEGYJELE SAKKPARTI VÉGE			SKÁLA-KEZDET NÉMA MÓR!			RÉTEG FÉMRE A MAI NAPRA					
						ÜZENET INTÉZMÉNYE ARRAFELE!						KÖZET-OLVADÉK TÉLI CSAPADÉK						... IN (GYÁRTOTT) ÜRES DIÓ!						
FÜZET (RÉG.)					A TETE-JÉRE			RÓMAI KETTŐ			FELTÉVE HELYET VÁLTOZTAT				SODRÁS PARTTALAN A LOIRE!		KOPPENHÁGAI FR. KÁRTYASZÍN				EGYEM! PALINDROM FÉRFINÉV			
INDUL A NIAGARA!				HAVER VAN MERSE					ERŐGÉP ARATÁS UTÁN MARAD								TEMETÉSI LAKOMA BARÁT (SPANYOL)			SZIBÉRIAI FOLYAM NŐS, DE NÉMA				
CSAK FÉLIG!			BÁNAT LESETLEN!			BENT TART! ELŐTAG: LENTI			ÁLLÓVÍZ ARAT!			MAGATOK ROMÁN EMBER			AZ ARGON VEGYJELE CSEKK-LAPOK!			ELŐTT (LATIN) Q						
KERTI ZÖLDSÉG RÉG ÉLT ELŐD								TÁVOLRA TÁVOZÓ LEVEGŐ (GÖRÖG)						PAZAR, KITŰNŐ A CSALÁD FÉRFIJA					STRASSE (RÓV.) MEGJED					
			HOSSZÚ NŐI SÁL SÜTETLEN						ZAMAT PÉNZ-HOZAM						LYUKASZT CERUZA (RÉG.)					PONT A KÖZEPÉN! ISZKOLÓ				
BENT BENT!				FRANCIA ARANY GALLY		E, E, E! AMELY HELYEN			ÜRES LÉG! A CÉRNA TÁRSA			LUDOLF SZÁMA A FA DÍSZE			TARTALMATLAN GRÓF! VÉGTELEN GÁTI!			RÓMAI KETTŐ KERTI ESZKÖZ			FÉLÉV! PORTÉKÁT KÍNÁLI!			
OLASZ MÁRKA					TERMÉST BETAKARÍTÓ LE						LASSAN (ZENE) FIÚK ITALA						EVŐESZKÖZ RITKA (NÉMET)							
ÖSSZEADÁS JELE ILYEN AZ OGAM ÍRÁS				KÖLTŐI SÓHAJ IDŐS (RÓV.)			ALKOTÁS A NÁTRIUM VEGYJELE			ÉSZAK-OLASZ FOLYÓ KÉTES!				CSECSE-MÓSÍRÁS SZIBÉRIAI FOLYAM			RÁDIÓLOKÁTOR KICSINYÍTÓ KÉPZŐ				SZLÁV IGEN			
			NŐI NÉV (AUG. 18.) NULLA						FÉRFINÉV (JAN. 5.) ZÉRÓ						JUT NEKI A FOSZFOR VEGYJELE				LIBA A BŐR VEGYJELE					
L.N.J.	C													KÚPSZELET GÖRBE										

December 18-i rejtvényünk megfejtése: *Életemet pedig/ Hazám, te szent hazám,/ Kész áldozat gyanánt/ Tenéked áldozám.*

Lesz játszótér a napközi otthonnak

Vásárban született csoda

Nem remélt közösségi összefogással valósulhat meg a nyáradszeredai szülők és pedagógusok álma: játszótér lesz a napközinek. Az elmúlt két hétvégén a nyáradszeredai pedagógusok és szülők is megtapasztalhatták: csodák léteznek. Főleg, ha egy egész közösség összefog egy nemes cél érdekében.

Gligor Róbert László

Nagyot álmodtak, egy picit hittek is benne, majd tettek is érte: dolgoztak, népszerűsítettek, és két hétvégén vásárban is jelen voltak, és ma a nem hitt eredmény már csak karnyújtásnyira van.

Nyáradszeredában közel három éve működik a főtéri Márton Áron Házban a napközi otthon, de az ide járó apróságok mindedig nem élvezhették egy játszótér kényelmét,

örömet. Ezért idén a két napközis csoport pedagógusai és szülői közössége elhatározta, hogy megépít egy kis játszótér az intézmény udvarán – tudtuk meg az előzményeket Kátai Emőke óvónőtől, aki kolléganőivel (Györfi Borbála, Demeter Beáta, Bitai Beáta) kezdett erről ötletelni, majd a szülőkkel is megosztották elképzelésüket. Mindkét csoport az őszi szüreti multságok, majd a Márton-napi rendezvényük bevételeit erre a célra irányította át, majd úgy döntöttek, hogy megpróbálnak némi pénzt szerezni mellé a két decemberi hétvégére tervezett helyi adventi vásárban is. Így a pedagógusok és szülők kézműves délutánok keretében készítettek kis lakásdíszeket, ajándéktárgyakat, amelyeket az elmúlt két hétvégén két-két nap eladásra kínáltak a városháza előtti téren felállított bódéjuknál, s közben néhány darabot sorsolásra

Az apróságok és szüleik hittek a csodában

is felajánlottak. Ez az ötlet nyerőnek bizonyult, mert rövid idő alatt mintegy húsz további személy is különböző tárgyakat ajánlott fel, hogy az azok sorsoláson való eladásából származó bevétellel a játszótér megvalósítását támogassák. Egy éttermi utalványt is kaptak, azt pedig a vásárlók között sorsolták ki köszönetként, a napközi otthonba járó gyerekek pedig múlt szombaton este énekműsorral is kedveskedtek a vásárba látogatóknak és a vásárlóknak.

A vásárnap este zárult akció eredményei jóval meghaladták a szülők és pedagógusok elvárásait. Elsősorban az a nagy közösségi megmozdulás lepte meg őket, amilyent csak ritkán, egy-egy bajba jutott vagy rászoruló személy megsegítése esetén tapasztalhattak eddig – mondta el az óvónő. A segítőkészség és a sok önzetlen felajánlás nyomán begyűlt pénzüsszeg tudatában reménykedve zárják az évet, és hálával a szívükben mondanak kö-

szönetet mindenkinek: a szülői közösségnek, az őket erkölcsileg támogató Deák Farkas Általános Iskolának, minden vásárlónak és támogatónak. Az óvónő hozzátette: nemcsak a helyiek, hanem környékbeliek is vásároltak tárgyaikból vagy a felajánlott sorsjegyekből, apróbb adományok külföldi személyektől is érkeztek. „Úgy tűnik, már nem csak a lelünkben született meg a játszótér” – mondta el reményteljesen a pedagógus: az akció pontos végösszegét még nem ismerik, de úgy vélik, közel a cél, és összegyűl az az összeg, amely egy megfelelő játszóhely kialakításához szükséges, és ahol hinták, lipinkák, csúszdák, asztalok várják majd a gyermekeket. Ezért már a tél folyamán megkeresik a kivitelezőt, és szeretnék, hogy a Micimackó és Pityang csoportokba járó apróságok már tavasszal élvezhessék a játszótéri eszközöket, illetve az azok használatából származó örömet.

A kisgyerekek énekes műsorral is megköszönték a vásárlók, támogatók hozzájárulását

Fotó: Kátai Csaba

Karácsony békéje és az új év reménye adjon nyugalmat és erőt mindennapjainkhoz.

Kívánjuk, hogy az előttünk álló év a biztonságot, az összetartozást és az előre lépést erősítse

Maros megye minden közösségében.

Legyen az **új esztendő** a remény, a fejlődés és a közös eredmények ideje.

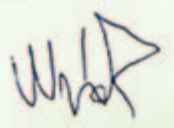
Áldott karácsonyt és békés, egészséges új évet kívánunk!

Csibi Attila-Zoltán,
elnök

Novák Levente,
ügyvezető elnök

„Hinnünk kell a karácsonyi csodákban”

Különleges produkciót láthatott a közönség hétfőn, december 22-én a marosvásárhelyi Stúdió Színházban. Korpos Kamilla, a marosvásárhelyi Művészeti Főgimnázium tanárának rendezésében a Művészckuckó Egyesület és a Vox Angelika gyermekkórus közös karácsonyi koncert-előadása varázslatos utazásra hívta mindazokat, akik nyitott szívvel érkeztek.

Antalfi Imola

A színpadon tündérek, angyalok, manók és szarvasok keltek életre: játéuk, táncuk és énekük mesés világot teremtett, amely egyszerre volt gyermekien tiszta és felemelő.

Korpos Kamilla karmester elmondta, hogy nemcsak a Művészeti Főgimnázium jelenlegi diákjai léptek színpadra, hanem az iskola egy-

kori növendékei is, akik ma már egyetemisták, illetve olyan fiatal zenészek, akik más műfajok – például a jazz – világából érkeztek. „Ez különösen nagy öröm számunkra, hiszen a líceumban nincs hangszeres jazz szak, és így együtt zenélhetünk” – hangsúlyozta.

A fellépők közül kiemelte Szabó Gellért koncertmestert, Tőkés Dánielt, aki Rudolf, a rénszarvas szere-

Fotók: Antalfi Imola

pében fergeteges táncsal és édes színpadi játékkal lépett fel, a két szarvast, illetve a Mikulás-lányt játszó Kentelky Kata és Molnár Erzsébet színészhallgató lányokat, akik profi táncosokat meghazudtolva táncoltak, Ferenczi Attilát, aki Czedula Ingriddel énekelt, valamint Incze Helgát Mária, Bálint Örs szobrászt Jézus, Papp Dánielt József szerepében, és a kicsi dobost, Jakab Róbertet. A tizedikes Viola Sára jazz-éneke szintén külön színt vitt az előadásba. Színpadra lépett továbbá Fodor Levente és Szabados Aletta is, akik egyetemistaként évről évre visszatérnek, hogy részesei legyenek ennek a közös ünnepnek. „Ha mindenkit nem is sorolhatok fel, egy

biztos: minden fellépő örömmel, lelkesedéssel és szívvel-lélekkel volt jelen” – fogalmazott, köszönetet mondva ugyanakkor a tánctanároknak és a Lazarenum öregotthonnak azért, hogy lehetőséget teremtett a próbákra. „Nagyszerű élmény volt, hogy mindig közönséggel, az idősök körében próbáltunk.”

A koncert-előadás középpontjában a csoda állt. A csillogó ruhába öltözött tündér, aki az angyalok segítségével fényt gyűjt, a felragyogó csillag, amely Krisztus születését jelzi – mind azt üzenték, hogy a karácsony akkor válik valódi ünneppé, ha képesek vagyunk továbbadni egymásnak a szeretetet és a reményt. Az előadás látványvilága is

egyedülálló volt. A Korpos Kamilla tervezte jelmezeket az Ariel báb-színház készítette el, a fényjáték igazi ünnepi hangulatot teremtett.

Ahogy minden évben, idén is fontos szerepet kapott a segítő szándék. „Az előadással és az összegyűlt adományokkal a súlyos betegséggel küzdő Tankó Miklós tanár úrnak üzenünk: szeretnénk hozzájárulni a gyógyulásához, remélve, hogy minél hamarabb visszatér közénk, hiszen nagyszerű tanár és csodálatos ember” – zárta gondolatait Korpos Kamilla.

A karácsonyi koncert-előadás nem csupán művészi élmény volt, hanem szíveket összekötő, reményt adó ünnep.

Karácsony körüli állapotok

Sok minden más ekkor, mint az év többi időszakában

Többen arról számolnak be, hogy ebben az időszakban megbolydul a világ, az amúgy is fáradt és túlterhelt emberek még terheltebbek, fáradtabbak, ingerültebbek. Mi történik? A kívülről érkező szeretetről, békéről, összetartozásról, családról szóló üzenetek paradox módon sok emberben pontosan az ellentétüket erősítik meg. Mire vágyunk igazán az év során, ami végül beteljesülés nélkül, üresen vagy félig megvalósultan marad? Valószínűleg ezek a mindig is jelen levő frusztrációk most egyszerűen jobban felszínre törnek, láthatóvá válnak.

Pszichológus szemmel nézve ez a szembesülés kimondottan jó dolog, mert az elfojtott, rejtgetett negatív érzések úgy működnek, mint a jó gyümölcs közé került romlott: csak idő kérdése, hogy megrontsa a többit is. Innen indulva, a karácsonyi történet a maga egyszerűségében őszinteségre, tükörbe nézésre, leltározásra készítet bennünket, és magával hozza a jó győzedelmének reménységét, mely nélkül ember nem élhet.

Nő a szomorúság, a magányosság érzete

A statisztikák azt mutatják, hogy az ünnepek környékén megnő a lehangoltság, a depresszió érzése, sajnos az év többi szakához képest ilyenkor többen szembesülnek a reménytelenséggel, teljes célvesztettséggel, önmagára maradoottsággal, kívülállóság érzésével. Többen kerülnek szembe önmagukkal, látják úgy, hogy nincs ki igazán szeresse őket, és lehet az sem látszik, hogy kit lehetne igazán szeretni. Ez biztos? Valószínűleg ez korábban, az év más hónapjaiban is így volt, de sokan mégsem látták ennyire elszomorítótnak a helyzetüket. Fontos tudatosítani magunkban, mielőtt nagyon belemélyednénk a helyzetünk kilátástalanságába, hogy ehhez a látásmódhoz hozzájárul a téli évszak néhány jellegzetessége is: a kevés napfény, a kevés szabadban töltött idő, amire rájön az ünnepek összetartozást, szeretetet, meghittséget, családi kört hangsúlyozó üzenete.

A család tényleg a szeretet közege?

Gondolom, hogy abban mindannyian egyetértünk, hogy a család önmagában nem jelent szeretetet, megértést, támogatást. Ehhez a vérszerintiség sem elég önmagában, ehhez sokkal több kell. Pszichológusként gyakran beszélgetek olyan emberekkel is, akik úgy érzik, hogy a családjuk jobban megnehezítette az életüket, mint segítette. Persze, ezek sem fehér-fekete helyzetek, mert átlagban az van, hogy a bántalmazás, elhanyagolás is együtt jár némi gondoskodással, szeretetfoslánnyal. Ezért van az, hogy az intézetekben nevelkedő gyerekek várják a szüleik látogatását, haza szeretnének menni, mert a kevés szeretet rossz emlékekkel ötvözve is sokkal több, mint a semmi, ilyenkor is van legalább akihez kötődni, mert mi, emberek, nem vagyunk képesek kötődés, megka-

paszkodás nélkül létezni. Megkapaszkodva, valahová tartozva tudunk életben maradni, nem véletlen, hogy a csecsemők az életben maradásukat jelentősen segítő megkapaszkodás ösztönével együtt születnek (erre két különálló reflex utal: a Moro- vagy átkaroló reflex és a fogóreflex).

A felnőttek, a szülők karácsonya

Milyen kár, és mekkora veszteség, hogy a felnőttek, mire ünnepelniük kellene, túl fáradtak, elcsigázottak, pedig az hajszolta túl őket, hogy pénzt akartak keresni, meg akartak minden lehetőten teremteni, hogy a gyerekeik, szeretteik az ünnepek környékén, főként karácsonykor semmiben ne érezzenek hiányt. A szándék önmagában rendkívül jó, mégis sok kompenzáció fedezhető fel benne. Értem, és a bőrömről nagyon is tapasztalom a helyzetet: szülőként gyakran van az az érzésünk, hogy nem elég, amit nyújtani tudunk, akadályokba, korlátokba ütközünk, előfordul, hogy éppen a saját korlátainkba, pedig szívünk szerint lehoznánk a gyerekeinknek a csillagokat az égről. Sőt, bizonyos helyzetekben meg is lát-szik konkrétan a hiánya, a tévedés, olyan helyzetek is vannak, hogy bár bocsánatot kérünk, próbáljuk kijavítani a szavainkat, tetteinket, miközben nagyon is tudjuk, hogy ezeket kitörölni már nem lehet. Ennek a terhe óriási. És itt a karácsony, amikor végre olyan szülővé válhatnánk, amilyen elképzeléseim szerint a jó szülő, amilyen szülőként látni szeretném magam. Csakhogy ez idea, vágy, a fantázia szüleménye, lehet, hogy fő mozgatója nem is a gyermekeim jelenlegi szükséglete, hanem a saját gyermekkori nélkülözéseim. Szóval, miért is hajszolom túl magam? Mély, nagyon mély, sokszor nem is tudatos az indok, az is nagyon fontos, és előre vihet, ha a gyermekkori önmagamnak biztosítom felnőttként azt, amire akkor szüksége lett volna. De ettől a mostani gyermekeim nem biztos, hogy hálások lesznek, egyszerűen azért, mert nem róluk szól. Én meg csalódottá válok. Szóval, nem is olyan egyszerű megérteni, hogy karácsony környékén valaki miért ideges, feszült, rohan, dudál és előz eszeveszetten a forgalomban.

Innen nézve is nagy lehetőség a karácsony, az élet sok korrekációs lehetősége közül egy, most is egy újabb lehetőséget kapok arra, hogy önmagamban és másokban is megszeretgessem a Kisdedet.

Gyermekek szemmel látni

Remélem, hogy mindenképpen sok felnőtt is képes a gyermekek szemével, illetve a saját gyermekszemével tekinteni az ünnepre, és meglátni a csodát. Márpedig csodák vannak. Álljunk csak meg egy percre, és lássuk meg a csodákat bennünk és körülöttünk. Most könnyű ugrott a szemembe, és kirázott a hideg: emberi ésszel felfoghatatlan ez a rengeteg áldás. Csak rácsodálkozni lehet, és elengedni ennek a megértését.

Orotván, egy Hargita megyei faluban nőttek fel: határozott az emlékem, hogy látom a dombok fölött a Mikulást a szánjával, a szarvasokkal, az angyalokat, a fényeket. Remélem, hogy sosem vesztődik el ez a „látásom”. Mai napig csupán egy kicsit hunyorítanom kell, és képes vagyok ezeket látni, ugyanúgy. És amikor mutatom a gyermekeimnek, ők is látják. Tanulható ez a látásmód, életet ad, fényt mutat a sötétben. Enélkül nem tudunk élni, ezt látni kell, meg kell tanulni látni, teljesen mellékes, hogy ennek a realitásáról amúgy mit gondol a világ. A fényt látni létfontosságú.

Hogyan tudjuk megélni a karácsony lényegét, hogy tudunk igazán töltekezni?

Nagyon tetszik Donald Winnicott brit gyermekorvos és pszichoanalitikus „elég jó anya” felszabadító gondolata, mely leveszi rólunk a tökéletesség elérhetetlenségének büntudatát. Innen származik az „elég jó szülő”, és származhat az „elég jó karácsony”-nyal való megbékélés is. Engedjük el a tökéletesség hajszolását, emberi mivoltunkból adódóan is ez elérhetetlen. Próbáljuk kiszűrni, ami igazán fontos és lényeges számunkra. Nekem segít ebben, ha arra gondolok, hogy ha tudnám mennyi időm van még hátra ezen a Földön, valószínűleg nem sorban állásra fordítanám, de még többfogásos menüt sem készítenék, hanem önmagam adnám a magam valóságában, és azoknak, akiknek erre igazán szükségük van. Éljük meg ez idő alatt a közösség, összetartozás élményét. Carl Gustav Jung svájci pszichiáter fontos gondolata, hogy ha vágysz valamire, kezd te magad adni azt a környezetednek. Magam teszem hozzá, hogy előbb-utóbb megtérül. Bármennyire is elesettnek, betegnek, elhagyatottnak érzem is magam, keressem meg azt az embert a környezetemben, akinek pontosan arra van szüksége, amit adni tudok. Azt mondta számomra egy nagyon kedves ember, hogy addig él, amíg adni tud.

Sportoljunk, töltsünk időt a szabadban, együnk, igyunk mértékkel, éljünk jól, és egyre jobban, gondoljuk át, hogy mire és mennyi időt és energiát számunk, mert minden itt töltött pillanat most van, még egyszer nem fog megisméltódni. A szeretteinknek pedig ránk van szüksége, a tökéletlen személyünkre, az ölelő karjainkra, a mosolyunkra, a tekintetünkre, a szívdobogásunkra, a lélegzetvételünkre. Ha már nincsenek, ezek az igazi hiánycikkek.

Imádkozzunk, higgyünk a láthatatlanban, a megfoghatatlanban, lássuk a saját életünket isteni szemszögből, ezzel nagyobb keretet és teret biztosítva számunkra, a lehetetlent is lehetségesnek látva. Látva a küldetésünket a Földön, felismerve a soha ki nem apadó kegyelmet.

Dr. Kovács Réka Rozália
pszichológus, egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE

Kevesebbet költünk az ünnepekre

A romániaiak csaknem fele kevesebbet tervez költeni az idei téli ünnepek alatt, mint tavaly – derül ki az Avangarde közvélemény-kutatásának kedden ismertetett adataiból. A megkérdezettek 25 százaléka sokkal kevesebbet, 24 százaléka kevesebbet, 27 százaléka ugyanannyit, 16 százaléka többet, 2 százaléka pedig sokkal többet tervez költeni, mint a tavalyi ünnepi időszakban. A felmérésben részt vevők 43 százaléka azt válaszolta, hogy 2025-ben csökkent a jövedelme, 33 százaléknak nem változott, 30 százaléknak pedig nőtt a jövedelme 2024-hez képest. A megkérdezettek 59 százaléka otthon tervezi tölteni a szilvesztert, 8 százalék szülőknél, nagyszülőknél, 13 százalék barátok lakásán, 11 százalék más településen levő szállodában/panzióban, 6 százalék pedig a lakóhelye szerinti település valamely szállodájában/panziójában/klubjában készül szilveszterezni. A

karácsonyt a legtöbben – 82 százalék – otthon töltik, 8 százalék barátoknál, családtagoknál, 7 százalék más településen, 2 százalék pedig külföldön tölti az ünnepet. Arra a kérdésre, hogy meglátásuk szerint a családjuk anyagi helyzete jelenleg jobb, ugyanolyan vagy rosszabb, mint tavaly ilyenkor volt, 27 százalék azt válaszolta, hogy sokkal rosszabbul él, 28 százalék rosszabbnak, 36 százalék a tavalyival megegyezőnek, 7 százalék jobbnak, 1 százalék sokkal jobbnak véli a családjá pénzügyi helyzetét. Ugyanakkor a megkérdezettek 31 százaléka arra számít, hogy jövőre sokkal rosszabbul fog élni a családjá, 28 százalék rosszabb, 27 százalék az ideivel megegyező, 10 százalék jobb, 1 százalék sokkal jobb anyagi helyzetre számít. A telefonos közvélemény-kutatás december 18. és 22. között készült 900 fős mintán, +/- 3,3 százalékos hibahatárral. (Agerpres)

Teherforgalmi korlátozás az Olt völgyében

A Közúti Infrastruktúrát Kezelő Országos Társaság (CNAIR) tájékoztatja a fuvarozókat, hogy a karácsonyi időszakban forgalmi korlátozások lesznek érvényben a romániai autópályák és az európai országutak (E) bizonyos szakaszain, a kizárólag személyszállításra szánt járművek kivételével.

A közlemény kapcsán a Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság sajtóképviseelőjétől, *Elekes Róbert*től megtudtuk, hogy a rendeletet a nagyobb ünnepek turistaforgalmát figyelembe véve alkalmazzák a forgalmasabb útszakaszokon, Maros megyei útszakaszokat

nem érint a korlátozás. A Szállításiügyi Minisztérium és a Belügyminisztérium 2018. évi 1249-132-es számú rendelete szerint a 7,5 tonnát meghaladó tehergépjárművek, kivéve a kizárólag személyszállításra szánt járművek, nem közlekedhetnek december 24-én, szerdán 18–22 óra között, 25-én, csütörtökön 6–22 óra között és 26-án, pénteken ugyancsak 6–22 óra között. A rendelet megsértése esetén pénzbírságra kell számítani. A közlemény szerint a korlátozás a DN7-es országutat a pitești-i DN7 és DN7C útkereszteződéstől a Râmnicu Vâlcea–Vestem DN7 és DN1 útkereszteződésig érinti. (szer)

Közel egymillió ingyenesen kibocsátott telekkönyvi kivonat

Az Országos Kataszteri és Ingatlan-nyilvántartási Hivatal (ANCPI) 2025 júniusa és novembere között 520.886 online iratot bocsátott ki ingyenesen az ingatlan- és telektulajdonosoknak a Myeterra.ancpi.ro platformon keresztül.

A hivatal hétfői közleménye szerint ugyanakkor az év első 11 hónapjában 2.046.059 online iratot bocsátott ki az epay.ancpi.ro internetes platformon keresztül. A múlt év hasonló időszakában 2.170.742 tájékoztató jellegű telekkönyvi kivonatot és kataszteritérkép-másolatot (ortofotót) állítottak ki online. Novemberben 115.024 tájékoztató jellegű telekkönyvi kivonatot és 15.096 kataszteritérkép-másolatot (ortofotót) állított ki ingyenesen az ANCPI a tulajdonosoknak a Myeterra.ancpi.ro alkalmazáson keresztül.

Az epay.ancpi.ro internetes platformon keresztül novemberben 142.493 telekkönyvi kivonatot és 20.005 kataszteritérkép-másolatot állítottak ki online. Ebben a hónapban 7481 új felhasználó regisztrált a platformon, amelyet magán- és jogi személyek egyaránt használhatnak. Az ANCPI online kibocsátott dokumentumait az illetékes hatóságok és intézmények (a helyi és központi közigazgatás, bankok, ügyvédek, közjegyzők) elismerik.

A Fejlesztési Minisztérium alárendeltségében működő Kataszteri Hivatal (Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară) április 7-től díjmentesen bocsátja ki a telekkönyvi kivonatokat,

kataszteri térképkivonatokat, valamint az első telekéléshez szükséges dokumentumokat, amennyiben azokat a telek- és ingatlantulajdonosok igénylik. Más igénylők számára 20, illetve 15 lejért állítják ki a két dokumentumtípust.

Cseke Attila RMDSZ-es fejlesztési miniszter hangsúlyozta, hogy amióta ingyenessé tették ezt a közszolgáltatást, 928.014 telekkönyvi kivonatot és kataszteri térképkivonatot bocsátottak ki. A dokumentumok digitálisan és az ügyfélszolgálati irodákban is elérhetők. Ebből 318.023 kivonatot az ügyfélszolgálati irodákban állítottak ki díjmentesen, június 2. óta pedig 609.991 dokumentumot digitálisan bocsátottak ki, miután a szolgáltatás online is ingyenessé vált.

„Az állam van az állampolgárért, nem fordítva. A közintézmények az emberek által befizetett adókból működnek, az általuk nyújtott közszolgáltatásoknak ingyenesnek kell lenniük az állampolgárok számára. Ez az elv vezérelte az intézkedés bevezetését, és ez az elv 2026-ban is irányadó marad számunkra. További hasonló intézkedések következnek” – hangsúlyozta Cseke Attila.

A telekkönyvi dokumentumok a MyEterra elektronikus platformon igényelhetők (myeterra.ancpi.ro), a kérelmek feldolgozása legfeljebb 72 órát vesz igénybe. A tulajdonosok a szolgáltatások díjmentes, online igénybevételehez ROeID-fiókjukat is használhatják. (hírósszefoglaló)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68993)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

RENDELÉSRE BÚTORT készítek. Tel. 0748-691-858. (68310)

MEGEMLÉKEZÉS

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk
GOMBOS JÓZSEFRE,
a drága jó férjre, gondoskodó és szerető édesapára, nagyapára-tatira, akinek áldott jó szíve megszűnt dobogni. Áldott emlékét, jóságát, mosolyát mindig őrizni fogjuk a szívünkben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Felesége, Mária, lányai és unokái. (27331-I)

Kegyelettel és fájdalomtól megtört szívvel emlékezem
életem két legszomorúbb napjára,
FÜLÖP LAJOS
főgyógyyszerész
halálának 27. és
FÜLÖP MAGDOLNA
szül. Konnáth
halálának 13. évfordulóján. Nyugodjatok békében, drága szüleim!
Vigasztalhatatlanul bánatos lányotok, Évike. (27318)

Három év telt el a felejthetetlen feleség,
PETI ROZÁLIA
karácsony másodnapján történt elhunytá óta.
Áldott, szép emlékét kegyelettel őrizzük.
Özvegy férje és a gyászoló család. (27300)

Kegyelettel emlékezünk
SZABÓ ANDRÁSRA,
aki hét éve távozott szerettei köréből. Emléke legyen áldott, nyugalma fölött örökjön szeretetünk!
Szerettei. (27316-I)

ELHALÁLOZÁS

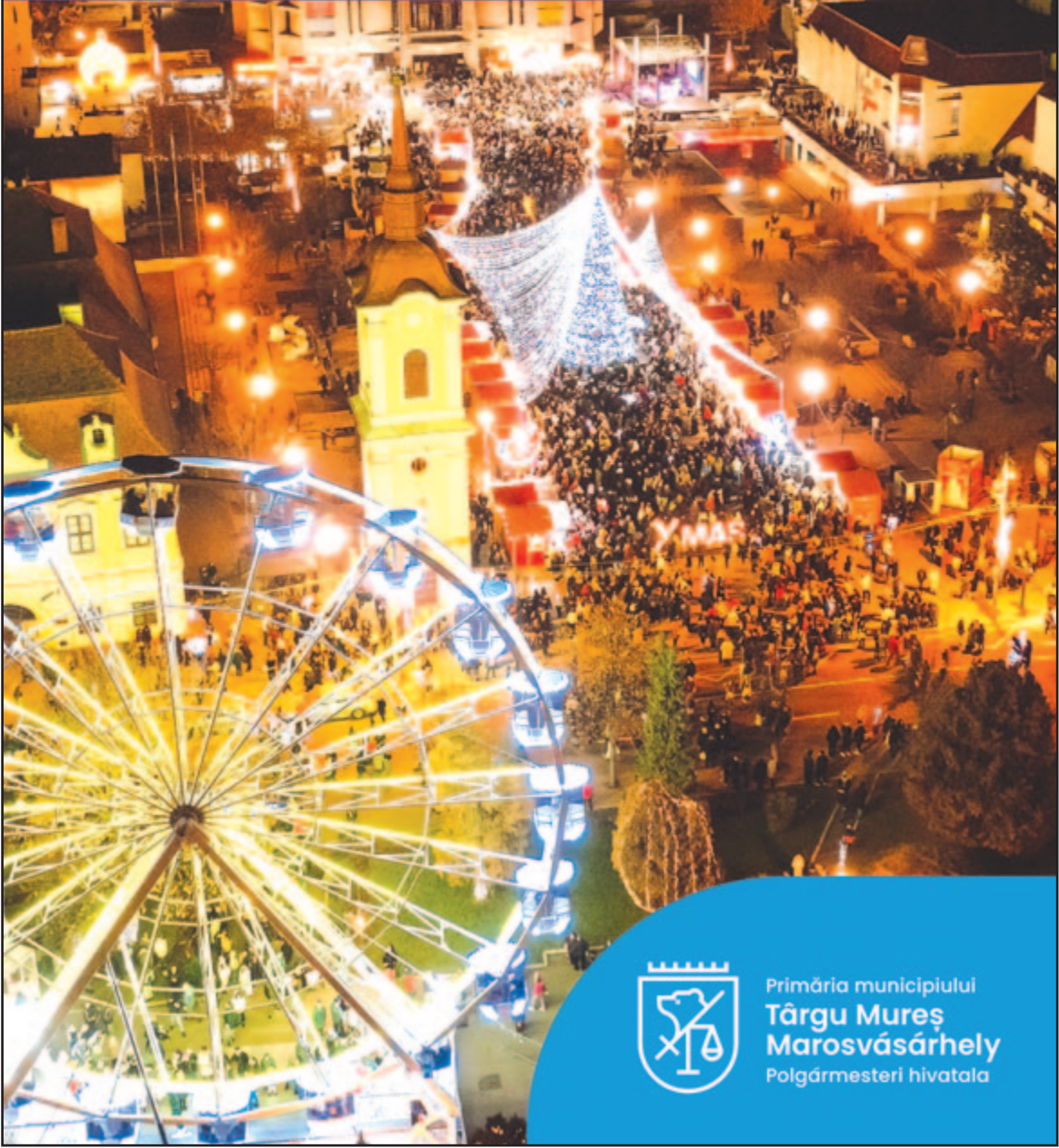
Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, szerették és tisztelték
HERCZEG MAGDALENA
főasszisztensnőt,
hogy december 23-án, életének 75. évében elhunyt.
Temetése december 29-én, hétfőn 14 órakor lesz Marosvásárhelyen, a református temetőben.
A gyászoló család. (27336-I)

SC OPTICA - OPTOFARM SRL

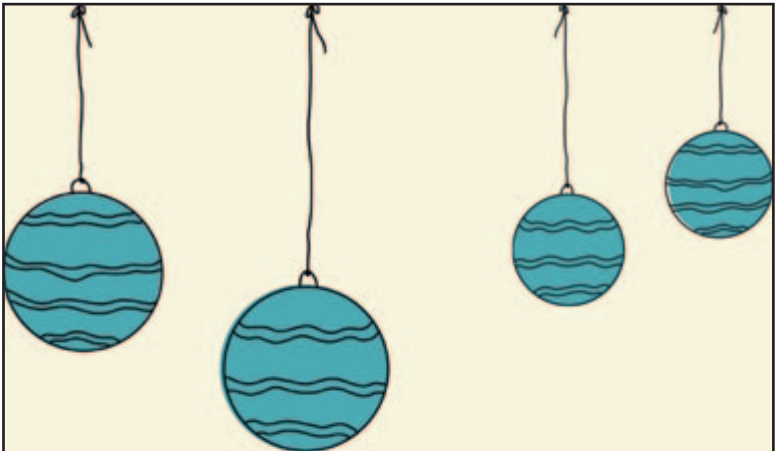
Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kívan!

Sărbători binecuvântate! Áldott Ünnepeket!

Primăria municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri hivatala

A Dora Optics és Dora Kórház munkaközössége
Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és
egészségben gazdag Új Évet kíván minden
kedves Népűjság Olvasónak!

www.doraoptics.ro

„Ne a hóban, csillagokban,
ne ünnepi foszlós kalácson,
ne díszített fákon, hanem
a szívekben legyen karácsony.”

**Örömteli karácsonyt,
békés, boldog új évet kíván**

a Székelyhodosi
Polgármesteri Hivatal nevében

Barabási Ottó polgármester,
Bakó Zoltán alpolgármester

AQUASERV

Áldott karácsonyt
és boldog új esztendőt kívánunk!

Színházjegyet karácsonyra, HAHOTA-kabarépremier!

A marosvásárhelyi **Hahota** színtársulat ez alkalommal rendhagyó módon nem szilveszter előtt, hanem **január 29-én, csütörtök este 7 órától** robbantja be a Maros Művészegyüttes előadótermében a minden évben oly várva várt, vadonatúj kabaré-előadását, amelynek címe **Bolond a világ!**

Jegyinformációk: 0747-431-520.
Egy jegy ára: 75 lej.
Ne maradjanak le az igazi Hahota-élményről! Marosvásárhelyen csak 14 alkalommal lesz megtekinthető az új előadás!

